C 75

KL Hardemaent

iij A Iaersdach

b Octaue vā sīte steuen

xi c Octaue vā sīte iohā

d Octa^e d' onnoselē kynde'

xix e Vigilie

viij f Dertiendach

g

xvi A

v b

c Paulus heremita

xiij d

ij e

f Octaue vā dertiendach

x g Felix confessor

A

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

xviij	b	Marcellus paus.
vij	c	Anthonius abt
	d	Prisca ionfer
xv	e	Marius cũ martha mr̃
iiij	f	Fabianus cũ sebastia9
	g	Agnes ionf. Patroclus
xij	A	Vincẽcius mrteler
i	b	Emerẽciana cũ machar9
	c	Timotheus apostel
ix	d	Sũte pauls bekiringe
	e	Policarpus bisscop cũ m̃
xvij	f	Johãnes crisostom9
vi	g	Octaue vã sũte aguetẽ
	A	Valerius bisscop
xiiij	b	Aldegundis ionf.
iij	c	

KL Sporkelmaent.

	d	Brigida ionf. Ignaci b
xi	e	Onser vrouwẽ lichtmis.
xix	f	Blasius bisscop
viii	g	
	A	Agatha ionfer
xvi	b	Vedastus eñ amãdus
v	c	Helena konĩgi
	d	
xiii	e	Appollonia ionf eñ m
ii	f	Scolastica ionfer
	g	
x	A	
	b	
xviii	c	Valentinus mertel
vi	d	

	e	Juliana ionfer
xv	f	
iiij	g	
	A	
xij	b	
i	c	
	d	Do sūt peter paus wit
ix	e	Vigilie
	f	Mathias apostel
xvij	g	Walburg ionfer
vi	A	
	b	
xiiij	c	

KL Mertmaent

iij	d	Swicbertus bisscop
	e	
xi	f	
	g	Adriaen marteler
xix	A	
viij	b	
	c	Perpetua eñ felicitas
xvi	d	
v	e	
	f	
xiij	g	
ij	A	Gregorius paeus
	b	
x	c	
	d	

xviii	e	
vii	f	Gertrud ionfer
	g	
xv	A	
iiii	b	
	c	Benedictus abt
xii	d	
i	e	
	f	
ix	g	Onser vrouwē baetscap
	A	Ludgerus bisscop
xvii	b	
vi	c	
	d	
xiiii	e	
iii	f	

KL Aprilmaent

	g	
xi	A	
	b	
xix	c	Ambrosius bisscop
viij	d	
xvi	e	Sixtus paus
v	f	
	g	
xiij	A	
ij	b	
	c	Leo paus
x	d	
	e	
xviij	f	Tiburcius en valerian9
vij	g	

	A	Vrbanus paus
xv	b	
iiij	c	
	d	
xij	e	
i	f	
	g	
ix	A	Georgius mertelaer
	b	Ludgerus bisscop
xvij	c	Marcus euāgelista
vi	d	Cletus paus en̄ mertel'
	e	
xiiij	f	Vitalis mertel'
iij	g	
	A	

KL Meymaent

xi	b	Philips en iacob walbg̃
	c	
xix	d	
viij	e	Florianus mrtel'
	f	
xvi	g	Johan euãgelist
v	A	
	b	
xiij	c	
ij	d	Gordian9 en epimach9
	e	
x	f	Nereus en achilleus mr̃
	g	Seruaes bisscop
xviij	A	
vij	b	

	c	
xv	d	
iiij	e	
	f	Potēciana iouffer
xij	g	
i	A	
	b	Helena konīgī
ix	c	
	d	
xvij	e	Urbaen paus eñ mr
vi	f	
	g	
xiiij	A	
iij	b	
	c	
xi	d	

KL Die rosenmaent

	e	Nicomedis mertel'
xix	f	Marcellin⁹ cū petr⁹
viij	g	
xvi	A	
v	b	Bonifacius cū sy⁹ gesellē
	c	
xiij	d	
ij	e	
	f	Primus cū felician⁹
x	g	
	A	Barnabas apostel
xviij	b	Basilidis cyrin⁹ cū nab'
vij	c	
	d	
xv	e	Vitus modest⁹ cū cresc̄e''

iiij	f	
	g	
xij	A	Marcus eñ marcellianꝰ
i	b	Geruasius eñ ꝓthasius
	c	
ix	d	Albanꝰ mertel'
	e	xm merteler. Albinꝰ mer.
xvij	f	Vigilia
vi	g	Sint iohans gebuerte
	A	
xiiij	b	Johãnes eñ paulꝰ mert.
iij	c	Die seuen sleper
	d	Leo paus. Vigilia
xi	e	Sint peter eñ pauwel
	f	Sint pauls gedechtnisse

Hyr begynt onser lieu vrouwē ghetyde.

Here du sal
ste op doen
myn lippē
ende myn
mont sal
vorkundigē dyn lof. God
wilt dencken yn myn hulpe.
here to my te helpen haeste.
Glorie sy den vader. ende den
soen. ende den heligen gheest.
Alst was yn den begyn eñ
nu eñ altoes eñ ewelic son
der eende. Amē. Inuitatoriū.
In der eerlicheit der alre

salichster ioncferen marien.
Laet ons volhertelike bly
scap hebn ten heer. Venite
Coemt laet ons seer
vervrouwen ten heer
laet ons iubilieren gode on
sen heilgever. syn aensicht
laet ons te voren begripen
mit belien. eñ laet ons mit
salmen tot hem volhertelike
blyscap hebn. In der eerlich
eit der alre salichster ioncferē
marien Laet ons volhertel:
ke blyscap hebn ten heren.
Want god is groet here
ende groet coninc op all die

ghene die godlic syn. want
die here en verdrivet niet sy̅
volc. want yn syne̅ handen
syn all eende van eertric. en̅
hoecheit der verghe siet hie.
Laet ons volhertlicke blyt
scap hebn ten heren. Want
syn is dat meer ende dat heft
hie gemact. ende dat droghe
lant hebn syn hande gevest.
coemt laet ons hem aenbe
den. laet ons voir gode neder
vallen. laet ons screyen voir
den here die ons gemaket
heuet. want hie is onse he̅
ende onse god. en̅ wy syn sy̅

volc ende schape synre weide.
In der eerlicheit der alre sa
lichster ionferen marien laet
ons volhertelike blijscap heb
ben ten heren. Of ghi huden
hoert syn stemme en verhaerdt
niet v herte gelyc dat v vader
nyn vertoernden yn den dage
der becoringen yn der woestine
daer myn v vadere becoerden.
proefden ende sagen myne
werken. laet ons volherteli
ke blijscap hebn ten heren.
Viertich iaer was ic naest
desen geslechte. ende sprac altoes
dese dwalen yn den herten en

sie en bekenden niet myn̄ wege
ende ic swoer hem yn mynen
toern dat sie niet en solden gaē
yn myn rust. In der eerlich
eit der alre salichster ioncferē
marien · laet ons volherteli
ke blyscap hebn den herē. Glo
rie sy den vader ende den soen eñ
den helighen gheest. Alst
was yn den beghyn ende nu
eñ altoes ende ewelic sonder
eende. amen. laet ons volher
telike blyscap hebn den herē.
Viertich iaer was ic naest
desen geslechte. ende sprac al
toes dese dwalen yn dē herte

ende sie en bekenden niet mȳ
wege ende ic swoer hem yn
mynen toern dat sie niet en
solden gaen yn mȳ rust. In
der eerlicheit der alre selichster
ionferen marien. laet ons vol
hertelike blijscap hebn ten he
ren. Gloue sy den vader eñ
den soen eñ den heligē gheest.
Alst was yn den beghyn eñ
nu eñ altoes eñ ewelike son
der eende. Amen. laet ons vol
hertelike blijscap hebn ten
heren. In der eerlicheit der
alre salichster ionferē ma
rien. laet ons volhertelike

blijscap hebn ten heren. ps
O heer onse heer wo won
derlic is dyn naem ouer
al eertric. Want dȳ groet
dadicheit is verheuē bouen
die hemele. Du heues vol
maket dyn lof wt monde
der ionger kynder ende der
sugender om dynre viande
wil op dattu verderuē wol
des den viant. eñ den wreker.
Want ic sal sien dyn he
mele. ende die werke dynre
vyngere. die maen ende die
sterrē die du gemaect heue
ste. Wat ys die mensche

dattu syns gedachtich bist. of
des menschen soen dattu hē
vandes. Een luttel heuestu
hem gemynnert beneden den
engelen mit glorien. eñ mit
eren heuestu hem gecroent.
ende du heues hem geset bo
uen die werkē dynre hande.
Alle dynge heuestu gewor
pen onder syne voete. schape
ende alle runder ende daer to
alle besten yn den velde. Die
vogele des hemels ende die
vissche des meers. eñ die wā
deren yn den weghe des mers.
O here onse here wo won

derlic ys dyn naem ouer all
eertrick. Glorie. Ast. an̄
Ghebenedyt bistu onder
allen wiuen eñ ghebenedyt
is die vruchte dyns bukes.
Die hemele die wtspre
ken die glorie godes:
ende dat firmamēt openbaert
die werke synre hande. Die
dach die wtkundicht den da
ge dat wort. ende die nacht
wiset der nacht die weten
heit. Als niet en syn die
sprake. eñ die reden. der men
oer stēme niet en hoert.
Der hemele geluyt is wt

gegaen yn al eertrick· ende
oer woerde yn die eende van
eertrike. Syn tabernakel
sette hie yn die sonne. ende hie
is voertgegaen als een brude
gom wt synre slaepcamer.
Hie vervroude hem seer
te lopen den wech· als een rue
se· syn wtganc was van den
ouersten hemel. Ende syn
wederloep ten hoechsten des
hemels· ende niemant en is
die voir syn hette hem verhu
det. Die ewe des heren is
onbevlect. ende bekiert die sie
len dat getuiech des heren is

getrouwe ende geuet den clei
nen smakende wysheit. Die
gerechticheiden des heren die
syn gerechtich ende verblidē
die herten. dat gebot des herē
is luchtich ende verluchtet die
oghen. Die helige anxt
des heren blivet ewelike die
gerechte des heren syn waer
sie syn gerechticht yn hem sel
uen. Die syn begerlic bouē
golt ende bouen seer duyrbaer
steen. sie syn suete bouē honich
ende seem. Dyn knecht holt
sie. ende yn den dat men sie holt
is voel wedergeuens. Wie

verteer al die versumenisse
here reinige my van mynē
hemeliken quaden ende spare
dynen knecht van den vree
den. Ist dat my dese niet en
verheren so sal ic onbevleckt
wesen. ende ic sal werden wt
gereinicht van der alre mee
ster versumenisse. Doe
solen alsulc werden die wt
sprekinge myns mondes. ende
dat gedenken myns herten
dat sie behagen yn dynen
aensichte altoes. Here
myn hulper ende myn verlo
ser. Glorie. antif. Als

wtuercoerē mitte gheuestu we
ke der suetichheit helige godes
moder. Psalme
Dat eertrick ende syn vol
heit is des heren. die
werlt al omtrent al lande.
ende alle die dair yn wonen.
Want hie heuet die werlt
gestedicht op die mere ende
hie heuet sie voirtbereit op
die vloeden. Wie sal opclē
men yn den berch des heren
of wie sal staen yn synre he
liger stede. Die onnosel is
van handen ende van reynē
herten die syn siel niet ont

fangen en heuet yn ydelheit.
noch gesworen synen euen
menschen yn boecheit. De
se sal ontfangen van den here
benedictie ende van gode sinē
heilgheuer barmherticheit.
Dit is dat geslechte der geē
re die den here soeken. eñ die
dair soeken dat aensichte go
des den iacob aenbeden. Ghi
princen heuet op v poerte ende
wert verheuen ghi ewige poer
ten tsal yngaen die coninc der
glorien. Wie is dese coninc
der glorien. dat is die hē starc
ende geweldich. die geweldi

ghe here yn den stride. Ghi
princen heft op v poerten en̄
wert verheuen. ghi ewighe
poerten tsal yngaen die co
ninc der glorien. Wie is
dese coninc der glorien. die
here alre machten hie is co
ninc der glorien. Glorie.
Als was. an̄ Voer deser
conferen bedeken syn get
ons stadelike sueten sanck
der mynen. v̄sikel. Wide ge
stort is die gracie yn dynen
lippen. dair om heuet dy god
gebenedyt yn ewicheit. Va
der onse. Ende en ynleide. etc

Ouermids gheuer en̄ ~~dienst~~
verdienst der heliger godes
moder ende maget marien
troeste ende bescherme ons
die milde. ende die barmher
tige here. Amen. Here heit
geuen die benedicie. Die
hoechste ionfer alre ionfrou
wen bidde voer ons den here̅.
Amen. Die yerste lect — ie
Helige maria ionfer
alre ionferē. moder en̄
dochter des conincs ouer all
seint yn ons dynen troest. op
dat wy ouermids dy verdie
nen te hebn dat loen des he

melschen ryes. ende mitten go
des wtuercoren ewelike regnie
ren moeten. Mer du here ont
ferm dy onser. Gode segge wy
danc. Rūs. Helige eñ onbe
vlecte magedom ic en weet
niet mit wat loue ic dy vol
spreken moge. want den die
hemel niet begripen en moch
te den heuestu yn dynē schoet
gelecht. v̄ Ghebenedijt bistu
onder allen wiuen ende gebe
nedijt is die vrucht dyns bu
kes. want den die hemele niet
begripen en mochten den he
uestu yn dynen schoet gelec

get. Here hiet geuen die be
nedictie. Die helige godes mo
der sy altoes onse hulpersche
Helige Die and' l' Amen.
godes moder maria die
werdelike verdiendes ten ōt
faen den al die werlt niet be
gripen en mochte mit dyne
milden gebede afwassche on
se sunden. dat wy ouermids
dy clymen mogen op den stoel
der ewiger glorien dair du reg
niers mit dynen kinde son
der tijt. Mer du here ōtferme
dy onser. Gode segge wy danc.
Rūs Selich bistu maria

die den here droeges den schep
per der werlt. Den wõnestu
die dy maecte ende du bleues
mager ewelike. v. Gegruet
systu maria vol genaden die
here is mit dy. Den wonnes
tu die dy maecte ende du ble
ues mager ewelike. Here
heit gheuen die benedictie.
Mit oeren guedertiren kinde
gebenedie ons die mager
maria. Amen. Die derde lere
Helige maria die alre
hoechste bouen allen
creatueren gode oekenste. bid
vour ons alre heligẽ helich

ste. dat hie ouermids dy ou
se gebet ontfange die vā dy
om ons geboren wort. ende
regniert bouen die hemele.
dat mit synre waerre mȳnē
werden gedelicht onse sundē.
Mer du here ontfarm dy ou
ser. Gode segge wy danc. R̄ns
Salich bistu ionfer maria
ende alles loues alre werdich
ste. want wt dy is geborē die
sonne der gerechticheit xp̄s
onse god. ṽ. Bid voir dat ge
meine volc. setti voir die clerr
scap. spreck voir dat ȳnighe
wyflike kunne. alle moetē

sie vernemē dyne hulpe die
hoge begaen dyne gehoech
nisse. want wt dy is geborē
die sonne der gerechticheit
xp̄s onse god. Glorie sy den
vader ende den soen ende den
heligen gheest. xp̄s onse god.
O y god loue Te deum.
wy dy here belien wy.
Al eertric eert dy ewighe
vader. All engele. hemele.
ende alle potestaten. Che
rubin ende seraphin roepē
tot dy sonder aflaten mit
deser stēmen. Helich. He
lich. Helich here god der

heren. Vol syn die heme
le ende die eerde des herlikē
gewoeldes dyure glorien.
Dat gloriose choer der a
postelen. Dat louelike ge
tael der propheten. Dat
blenkende heer der mertelerē
loue dy. Die helige keerc
ouer al die werlt beliet dy.
Vader ongemetenre ghe
weldiger heerlicheit. Ere
dynen eerbaren warē eeni
ghen soen. Ende den troes
ter den heligen gheest. Du
xp̄e coninc der glorien. Du
bist des vaders ewige soen.

Du om te verlosen den mē
schen hem aennemē woldes
ontsagestu niet der ionferē
buec. Alstu verwōnes den
angel des doets so op dedestu
den gelouigen die rike der he
mele. Du sittes tot godes
rechterhant yn die glorie des
vaders. Men gelouet dy te
wesen een tocomende richter.
Dair om bid wy dy help dy
nen dienres die du mit dynē
dueren bluede heues verloest.
Laet sie begauet werden
mit dynē heligen yn die ewi
ghe glorie. Here make ge

sout dyn volc ende benedie
dyn erfnisse. Ende regier
sie ende verhoge sie hent yn
ewicheit. Alle dage benedie
wy dy. Ende wy louē dynē
naem ewelic ende ōmermeer.
Ghewerdighe dy here ons
te behueden desen dach sonder
sunde. Ontfarme dy onser
here ontfarme dy onser. Dy
ne barmhertichet gewerde
op ons als wy yn dy gehae
pet hebn. In dy here heb ic
gehaeper en laet my niet
scandelic confuys staen yn de
ewicheit. vers. Die here sal

oer helpen mit synē aensich
te ende yn mids oer sal god
bliuen onbeweecht. Laudes
God wilt dencken
yn myn hulpe.
Here to my te hel
pen haeste. Glorie sy den
vader. a. Alst was. Ps
Die here heuet geregn
uiert. ende heuet aen
getoghen die schoenheit. die
here heft aengetoeghē die
macht. ende heuet sick omge
gort. Hie heuet geuestet
dat ombegryp des eertrics
dat niet en sal beweget

werden. Gereit is dȳ stoel
van doe. van ewicheidē bistu.
Here opgegeuen hebn die
vloede. her op gegeuen hebn
die vloede oer stēme. Op
geheuen hebn die vloede oer
vloyen mit stēmen voelre
watere. wonderlic syn die v
heffinge des meers wonder
lic ys die here yn den hoegē.
Dyne getuige syn alte loef
lic geworden. dynen huse be
temet helicheit yn der daghe
lancheit. Glorie. Ant. ps
Hebt tot gode al eertric
volhertelike blijtscap

dienet dē heren in vrouden.
Ingaet voir syn aensichte.
mit hogher vroelicheit. We
tet dat die here ys god hie he
uet ons gemaect: ende wy en
hebn ons seluen niet ghe
maect. Wy sijn syn volc
ende schape synre weiden. ga
et yn syn poerte mit belien.
yn synen breden yngane mit
louesanc ende belier hem.
Louet synen naem. wāt
die here is suet: yn ewicheit
is syn barmherticheit. ende
van gheboerten tot gheboer
ten syne wairheit. Glorie

God mȳ god van dat ps
ierst beghint te lichtē
wake ic to dy. Myne sie
len dorst yn dy. wo manichuol
delike begerde dy myn vleis.
In den woesten lande yn dē
onwege dair gheen water
en was dair verscheen ic dy
als in heligen begherte. op
dat ic sage dyne cracht. ende
dyne glorie. Want beter is
dyne barmherticheit bouen
leuen. myn lippen sullen dy
louen. Aldus sal ic dy be
nedien yn mynen leuē. ende
sal yn dynen naem verhef

ken mȳ hande. Als mit smeer
ende mit vetticheit werde ver
vult mȳ siele. ende mȳ mont
loue dy mit lippen hoeger
vroelicheit. Aldus was ic
dyns gedachtich op mynen
bedde. yn dy wil ic vroe yerst
dencken. wantu mȳ hulper
heues ghewest. Ende ond
die deckenisse dynre vlogele
wil ic hoechlike vervrouwē
nae dy aenhenc mȳ siele. dȳ
rechterhant ontfenc my.
Mer sie sochten myn siel
te vergeues. yn gaen moetē
sie yn dat nederste der eerdē

ghegeuen werden sie yn die
hande des swerts. sie solen
werden der vossen deel. Die
coninc sal sick verbliden yn
gode. alle die yn hem sweren
solen gelouet werden. wāt
bestopt is die mont der geen
re die quaet spreken. Psalm
God ontfarm sick onser
ende benedie ons. syn
aensicht ynlucht hie op ōs
ende ontfarm onser. Op
dat wy yn eertrike mogen
kēnen dynen wech. eñ onder
al volc dyn heil. Belien
moete dy god dat volc. dy

moetē belien alle volc. Hē
verbliden ende hoghe ver
vrouwen hem die gemeyn
lude. want du richtes dat
volc yn licheiden. ende die
gemeyn lude op der eerden
leidestu. Belien moet
dy god dat volc. dy moeten
belien alle volc dat eertric
heuet syn vrucht gegeuen.
Ons moet gebenedien
god onse god. ons gebene
die god. ende hem moeten
ontsien al eenden vā eert
rike. Glorie sy den vader
ende den soen. etc. Alst. ps

Benedijt den here alle
werke des heren· louet
ende verhoget hem yn ewich
eit. Benediet den here ghi
engele des heren· benediet
ghy hemele den here. Be
nediet den here all watere die
bouen die hemele syn· benedi
et den here alle crachten des
heren. Benediet den here
sonne ende maen· benediet
den here ghy sterren des he
mels. Benediet den here
alle reghen ende douwe. bene
dijt alle gheeste godes den he
ren. Benediet den here vuer

ende brant. benediet den here
kolde ende somer. Benediet
den here douwe eñ rijp. bene
diet den here vorst ende kolde.
Benediet ijs ende snee den
here. benedijt nacht eñ dach
den here. Benediet licht eñ
duysternisse den here. benediet
den here blixem ende wolken.
Die eerde benedie den here.
sie loue ende ouerhoghe hem
yn ewicheit. Benediet den
here berghe ende houele. bene
diet den here al dat groyet yn
der eerden. Benediet ghi
fonteine den here. benediet gi

meere ende vloede den here.
Benediet den here ghy wal
vissche ende al dat waget yn
den water. benediet den here
ghi vogele des hemels. Be
nediet den here alle beeste en̄
vee. benediet den here soene
der menschen. Benediet
israhel den here. hie loue en̄
ouerhoghe hem yn ewicheit.
Benediet den here priester
des heren. benediet den here
ghi dienre des heren. Bene
diet den here gheeste en̄ sielē
der rechtuerdigen. benediet
den here ghi helige et oetmoe

digē van herten. Benediet
den here anania asaria eñ
misael. louet eñ ouerhoget
hem yn ewicheit. Benedie
wy den vader ende den soen mit
den heligen gheest. loue wy
ende ouerhoege wy hem yn
ewicheit. Ghebenediet sistu
here yn den firmamēt des he
mels. louelic eñ hoghe ghe
eert eñ ouergehoecht yn ee
wicheit. laudate dūn.
Louet den here ghi vā
den hemele. louet hem
yn den hoghen. Louet
hem all syn engel. louet

oen al syn crachtē. Louet
oen sonne eñ maen· louet
oen alle sternē ende licht. Lo
uet oen ghi hemele der heme
len· die watere die bouē die
hemele syn moeten louen
den naeme des heren. Wāt
hie sprac ende sie syn gemact·
hie gheboet eñ sie wordē ghe
schapen. Hie sette sie ewe
lic yn ewicheit. hie sette dat
gebot dat· niet achter bliuē
en sal. Louet den here ghi
van der eerden· draken ende
al afgronde. Vuer hagel
snee ys· wijnt der waghen

die werken twort des heren.
Berge ende alle houelen
vruchtber holt. ende alle ce
darbome. Beeste ende alle
vee. serpentē ende voghele
geuedert. Coninge van
eertrick ende alle volc prin
cen ende alle richters vn der
eerden. Iongen eñ mechden
olden mitten iongen moe
ten louen den naem des herē.
want syn naem alleen ver
hoghet is. Syn werdelikē
belien dat is bouen hemel eñ
eerde. ende syns volcs hoern
heuet hie verhoecht. Lo

uesange alle syne̅ heligen
den kyndere̅ van isrl' dem
volke dat hem genaket. Ps
Synget den here nyen sāc
syn lof ys yn der helig'
vergaderinge. Israhel ver
blide hem yn den die hem ge
maect heft. ende die dochter
van syon hoghe vervrouwe̅
sick yn oeren conync. Die
moeten louen syne̅ naem
yn eendrachtigen versame̅
den sange yn der bonge̅ en̅
yn den sanctoer syngen sie
hem. Want den here wal
behaget yn synen volc. en̅

die sachtmoedigē heuet
hie verhoecht yn salicheidē.
In glorien solen sick die
heligen hoghe vervrouwē
yn oeren slaepcamerē solē
sie verbliden. Die hoghe
vroude godes sal wesen yn
oeren kelen. ende op beiden
siden snidende swerde yn oe
ren handen. Om wrake
te doen yn den die veer gebo
ren syn. ende om te bescheldē
die gemeyne lude. Om te
bynden oer coninge yn voer
helden. ende oer edelinge yn
yseren hantbanden. Op

dat sie doen moegen yn hem
dat beschreuen gerichte. dese
glorie is alle synē heligen.
Louet den here yn ps
synen heligen. louet
den here yn den firmamēt
synre crachte. Louet oen
yn synen crachten. louet oen
nae der manichuoldicheit
synre groetheit. Louet
hem yn den gelude der basu
nen. louet hem yn der santo
ren ende yn der herpen. Lo
uet oen yn bongen en̄ yn
eendrachtighen versamen
den sange. louet oen yn den

snaren ende yn den organe.
Louet den yn den walludē
den cymbalen. louet den yn
cymbalen der volherteliker
blijscap. alle gheeste louet
den here. Glorie. Alst.
Aūt. O wonderlike verga
deringe. die schepper des mē
schelijken kūnes die ōtfenc
den leuendighen lichaem. eñ
gewerdichde hem geboren
te werden van eenre ioncferē.
ende is voortgecomen mēsche
sonder mans toedoen. eñ he
uet ons gegeuen syne god
heit. ymnus

O gloriose vrouwe bouē
die sterren hoghe. die
dy voersiende schiep. den so
gedestu mit dyner heliger
borst. Dat ons eua droe
uich naem. dat gheuestu we
der mit hogher vrucht. op
dat sie die men beschreyet
yn hoecheit ghaen so bistu
gemaect een hemels venster.
Du des hogen conīcs doer.
Du des lichtes blenkende poer
te. ghi verloeste volc vervro
wedu om dat leuē dat ons
ouermids oer ys gegeuē.
lorie sy dy here die van der

ionkerē gebaren bist mitten
vader ende den helgē gheest
yn eweliker ewicheiden. Amē.
Als een wijnrāc Capittel
droech ic vrucht suetich
eit des rokes. ende myn bloemē
waren vrucht der eeren. ende
der eerlicheit. Gode segg wi dāc.
versikl' God koes sie ende wt
vercoes sie. Eñ doet sie woenē
yn synen tabernakel. Bñdict9
Ghebenediet sy die here
god van israhel. want
hie syn volc ghevandt ende
verloest heuet. Ende hie
heuet ons op gericht den

hoerne der salicheit. yn dauids
huus syns kynts. Als hie
ghesproken heuet wt monde
synre heligher prophetē. die
van begyn der werlt gewest
hebn. Heil van onsen vian
den ende van al der gheenre hā
te die ons haten. Om te
doen barmherticheit mit on
sen vaderen. ende te gedenken
synre heliger gelofnisse. Den
eet den hie swoer tot abrahā
onsen vader dat hie ons hem
seluen geuen wolde. Op dat
wy sonder anxt verloest van
den handen onser viande hē

te dienen. In helicheit eñ
yn rechtuerdicheit. voir hē
al onse dage. Ende du kȳt
du bist een prophete des ouer
sten geheiten. wantu salst
voergaen voer dat aensicht
des heren te bereiden syne we
ge. Te geuen wysheit
des heils synen volc yn v'
ghifnis der sunden. Mit
den bȳnensten der barm
hertichheit ons godes. dair me
de heuet ons gesandt die
wt den hogen op gegaen is
Inluchte here den die sitte
yn duysternisse eñ yn schee

des doets. te leiden onse voete
yn den wech des vreden. Glo
rie sy. Alst was. etc. antiffe
Eersame ionfer: godes mo
der ionfer ewelike maria. du
wordes werdich den here der
engelen coninc te draghen
eñ den te soegen. enige ionf
ic bid gedenc onser: milde ma
get bid xp̄m voer ons dat
wy mit dynre hulpen ten
hemelschen rike werdich
werden te comē. Here verhoer
mȳ gebet. eñ mȳ roe. etc. collect
Verleen barmhertige
god hulpe onser crāc

heit: op dat wy. die godes mo
der der iouferen marien hoech
nisse begaen mit hulpe oere
bede van onsen sunden moe
ten opstaen. Ouermids on
sen herē ihm xpm dynē soen
die mit dy leuet eñ regniert
yn euicheit des heligē gheest
tes een god ewelike sonder
eende. Amen. Here verhoer myn
gebet: ende myn roepen coem to
dy. Benedie wy den here. gode
seg wy danck. Alle gelouighe
sielen moeten rusten yn vre
den. Amen.

Die prime Deus ī adiuto.

God wilt dencken yn
myn hulpe. Here my
te helpen haeste. G
lorie sy. Alst was. ymnus
Criste coninc alre gueder
tierenste besittet onse
herten op dat wy dy tot alre
tijt behoerlike loue gheuen.
Ghedenke meister der sali
cheit dattu hijr te vorē aenne
mes een gedaente onses lichās
ende du geboren wordes van
der onbevletter maget. Ma
ria moder der genaden. moder
der barmhertichheit. bescherm
ons voer den viāt. eñ yn der

stonde des todes ontfange ōs.
Glorie sy dy here die gebo
ren bist van der maget mittē
vader ende den heligen gheest-
ewelic sonder eende. Amē ps.
Totten heren riep ic als
ic bedrouet was. ende
hie verhoerde my. Here ver
lose myn siel van den quaden
lippen. ende vā der valscher tō
gen. Wat sal men dy geuen
of wat mach men dy voerset
ten. weder die valsche tongen.
Scharpe pyle des mechtigē
mit verderuendē kaelen. Och
my wāt myn ellendige wan

derūge is verlenget: ic heb ge
woent mit den die in cedars
tabernakel woenden. myn
siel was alte seer woenende
vn ellende. Mitten die den vre
de haten. was ic vredesom. wā
ner ic hem to sprac soe aenuoch
ten sie my te vergeues. Glo
rie sy. Alst was. ẍc. psalm
In den berghen heb ic verhe
uen myn ogen. dair my hulpe
van comen sal. Myn hulpe
coemt van den here. die ghe
maect heuet hemel ende eerde
Hie en sal niet gheuē dynē
voet vn bewegīge. noch hē

en sal niet vaken die dy behuet.
Nu siet hem en sal niet va
ken· noch slapen die israhel
behuet. Die here behuet dy
die here is dyn bescherminge
op dyne rechterhant. Dy
en sal die sonne niet bernen
des daghes noch die maen des
nachtes· Die here behuet
dy van allen quaden· die he'
moet behueden dyn siel. Die
here behuede dynen yngāc
ende dynen wtganc van nu
hent yn ewicheit. Gloue.
Ic byn verblijt yn dese' ps.
die my geseget syn· wy so

len gaen vut huys des heren.
Ouse voete stonden yn dy
nen wyden saelē. hemelsche
iherusalē. Du bist iherusa
lem die getīmert wordes als
een stad. welkers ghemeyn
schap to gader is yn een ee
nich een. Want dair syn ge
clōmen die geslechten des he
ren. die tuge van israhel. om
te belien den name des heren.
Want dair die stole vut
gerichte sullen sitten. die sto
le syn op dauids huys. Bidt
die ten vrede syn iherusalem
eñ ouervloedicheit sy den die

dy mynen. O uermids dyn
re cracht moet vrede werden
ende ouervloedicheit yn dy
nen toernen. O iherusalē
om myne brodere ende om
myn naesten heb ic vrede vā
dy gespraken. O m des he
ren huys onses godes. heb ic
guede dynge dy gesocht. G
lorie sy. A lst was. ic antiffē
D oe du onsprekelike wor
des geboren van der maget
doe worden vervult die scrif
tueren. du quames neder als
die regen yn die huyt op dattu
mochtes salich maken des

menschen kūne dy god loue

Van aenbe Capitel wy. Vgūne ende voer die werlt byn ic geschapen. eñ hent ter comender werlt eñ sal ic gheen eende nemē. eñ yn der heliger woningē dien de ic voir hem. Gode seg wy danc. Rñs. Criste leuēdige godes soen ontfarme dy onser. V. Die geboren biste van der maget marien. Ontfarme dy onser. Glorie sy den vader eñ den soen eñ den heligē gheest. Criste leuēdige godes soen. ontfarme dy onser. vsic

Nae den dattu kynt wõnes
bleuestu maget onbevlect
godes moder bid voir ons.
Vader onse. Ende en ynlei. ꝛc.
℣ Dat word is geworde̅ vleis.
Ende heuet yn ons ghewoe̅t.
Credo in deu̅. ꝛc. Opuerstente
nis des vleischs. Ende dat e
wige leue̅. ame̅. ℣ Bidt voir
ons helige godes moder. Dat
wy werdich werden der gelof
ten cristi. Collect

Here god wy bidn dat
du dyne genade stor
tes yn onse syne dat wy die
van des engels baetschap

xp̄i dyns soens menscheit be
kennen mit synre passien en̄
cruce totter glorien synre op
verstandenisse moetē werdē
gheuort. Die mit dy leuet en̄
regniert yn enicheit des he
ligen gheestes een god yn e
wicheit Amen. Here verhoer
mȳ gebet. Ende myn roepen
come to dy. Benedie wy den
heren. Gode segge wy danck.
Alle gelouige sielen moeten
ruesten yn vreden. Amē. Die

God wilt Tercie
dencken yn mȳ hul
pe. Here to my te hel

pen haeste. Glorie si. Alst.

Criste coninc ymnus alre guedertierenste be sitte onse herten · op dat wy di tot alre tijt behoerlike loue geuen. Ghedenke meister der salicheit dattu hyr te voren aen naemes een ghedaen te onses lichams ende du geboren wordes van der onbe vlecter maget. Maria moder der genaeden moder der barmherticheit. beschirme ons voir den viant ende yn der stonde des dodes ontfanc ons. Glorie sy dy here die

gheboren bist van der maget
mitten vader ende den heligē
gheest yn ewicheit der ewich
eit. Amen. Psalmus

Tot dy verheuede ic op
myn oghen die daer
wonest yn den hemel. Siet
als die oghen der knechten
yn die hande hoere herē. Eñ
als der diernē oghen syn yn
die hande hoere vrouwē. al
so syn onse oghen tot onsen
heren gode hent hie onser ōt
farmet. Ontfarme dy on
ser here ontfarme dy onser
want wy seer vervult syn

mit smaheiden. Want seer
veruult ys onse siele. laster
den ouervloedighen ende ver
smadenisse den houerdighen.
Glorie si. Alst was. ps.
Want en hadde die here
yn ons niet gewest
also spreke nu israhel. wāt
en hadde die here yn ons
niet gewest. Doe die lude
opstonden tegen ons. sie had
den ons by auentueren al
leuendich verslonden. Doe
hoer dwinge hem op ons
toernden doe had ons by a
uentueren dat water yn

geslonden. Die beke gync
onse siele ouer. By auentueren
onse siele hadde ouergegaen
een onuerdrachlick water
Ghebenedijt sy die here
die ons niet en gaf yn vanc
nisse hoere tanden. Onse
siele ys verloest als een mus
sche van der iagere stricke.
Dat strick is to wreuen
ende wy syn verloest. On
se hulpe ys yn den name
des heren. die gemackt he
uet hemel ende eerde. Glo
rie si. Alst was. psalm
Die betrouwen yn den

heren als die berch syon. hie
en sal niet beweget werdē
ewelic die woent in iheru
salē. Berghe syn al om en̄
om oen. ende die here is al
om en̄ om syn volc vā nu
hent yn ewicheit. Want
die here en sal niet achter
laten die roede der sundere
op dat to geuallene deel der
rechtuerdiger. op dat die
rechtuerdigē niet wt en rei
ken hoer hande tot boesheit.
Here doe wal den gueden
en̄ den gerechten van herte.
Mer die afneigen yut ver

vont die salcu here brengē
mit den die boecheit doen·
vrede sy op israhel. Glorie
sy. Alst was. Antif. My
bekennē dat die doernē busch
den moyses sach onuerbrāt
was dyne behaldene louelic
ke maghedom. Godes moe
der bidt voir ons. Capittel
Ende aldus byn ic ghe
uest yn syon ende yn
die gehelichste stad heb ick
gelikerwis gerust ende yn
iherusalē myne macht·
Gode segge wy danc. Rns.
Mit dyne gedacnten eñ

mit dynre schoentē. v Deur
vroemlike gae voert eñ reg
niere. Mit dynre schoenten.
Glorie sy den vader ende den
soen eñ den heligen gheest.
Mit dynre gedaente ende
mit dynre schoentē. Versikel
wyde gestort is die gracie yn
dynen lypen. Dair om heuz
dy god gebenedyt yn ewich
eit. Here v̄hoer my̅ gebet.
Ende my̅ roepē coem to di. col'
Reike ons here dy̅ rech
terhant. ende ou̅mids
dat gebet der alre helichster
maget marien sende yn ōs

die hulpe dynre godliker
cracht. Ouermids onse he
ren ihm xpm dynen soen
die mit dy leuet ende regniert
yn enicheit des helighen ghees
tes een god yn ewicheide. Ame.
Benedic wy den heren. Gode
segge wy danc. Alle gelouighe
sielen moeten rusten yn vrede
Amen. Die sexte. Deus in ad.
God wilt dencken
yn myn hulpe. He
to my te helpen haes
te. Glorie. Alst.
Criste conync alre gue
dertirenste besitte onse

Amen

herten op dat wy dy tot alre
tijt behoerlike loue geuē. Ghe
denke meister der salicheit dat
du hijr te voren aen naemes
een gedaente onses lichams
ende du geborē wordes van der
onbevlecter maget. Maria
moder der genaden moder der
barmhertichheit. beschirme ōs
voir ende yn der stonde des doe
des ontfanc ons. Glorie sy
dy here die geboren bist van
der maget. mitten vader ende
den heligen gheest yn eweliker
ewicheit amen Psalme.
In den dat here omkierde die

vancnisse syons soe sijn wy
ghewoerden als getroeste lu
de. Doe ys onse mont ver
vult mit blijtscap. ende onse
tonge mit hogher vroelicheit.
Doe sullen sie spreken ond'
den heidenen. die here heuet
groetliken mit hem gedaen.
Die here heuet groetlikē
mit ons gedaen. ende wy syn
ghewortden blyde. Here om
kier onse vancnisse als die
riuiere van den suden wynde.
Die yn traenē seien. die
sullen mit hogher vrolicheit
meyen. Gaende gingē sie

ende schreiden. en̄ worpē hoer saet. Mer comende sullen sie comen uut hogher vrolic heit. en̄ brengen hoer hātuol Glorie si. Alst was. psalm

Wert dat die here niet en timerde dat huys. to vergeues hebn sie gearbei der diet timerden. Wert dat die here niet en huede die stad. om niet waect hie die sie hueder. Onnutte is v op staen voer dat licht. staet op nae den dat ghi neder sitten. ghi die etet dat broet des rouwen. Wanner die hē

geuet den slaep synē gemyn
den. siet dat erue des herē. des
soens loen. vrucht des bukes.
Als die pyle yn des mecht
gen hant. also syn die soene
der gheeure die wtgeslagē
syn. Selich ys die man. die
van den syne begerte veruult
heuet. hie en sal niet confuys
werden wan hie synē viandē
to spreken sal yn der poertē.
Glorie sy. Alst was. ps
Salich syn sie alle die
den herē ontfruchtē
ende die wanderē yn synen
weghe. Wantu den arbeit

dynre hande salt eten. salich
bistu ende wal sal dy wesen.
Dyn wijf sal wesen als
een ouervloiende wynranc
yn den syden dyns huses.
Dyn soene sullen wesen
als ionge spruten der olibo
me. al om ende om dynre ta
felen. Siet aldus sal wer
den gebenediet die mensche
die den heren ontfruchtet.
Die here wt syon gebenedij
dy. ende du moetes sien die
guede van iherusalem alle
die dage dyns leuens. En
de moetes sien die soene dyn̄

re soenē. vrede sy op israhel.
Glorie. Alst. ant. Yesses wortel heuet gegroyet: wt iacob is opgegaen een sterne. een maget heuet den gesontmeker ghewonnē. wi louen dy onse god Capittel
Ende yn dat gheerde volc heb ic gheworteelt: eñ des volcs erue is yn den deele myns gods ende yn die volheit der heligen is myn onthout. Gode seg wy danc. Rūs
Wyde gestort is die gracie yn dynen lippen. v. Daerom heuet dy god gebenedijt

yn ewicheit. In dynē lippen.
Glorie sy den vader eñ den soen
eñ den heligen gheest. Wide ge
stort is die gracie yn dynē lip
pen. versikl' Die here sal hoer
helpen mit synē aensichte.
Ende yn mids hoer sal god
bliuen onbeweget. Here ver
hoer mȳ gebet. Ende mȳ roe
pen comē to dy. Collect

Verleen ons almechtige
god een onderstant
onser cranchheit op dat wy
die der aller helichster moder
godes marien hoechnisse doē
ouermids hulpe hore bede

moeten van al onser boesheit
opuerstaen. Ouermids onsē
heren ihm xpm dynen soen
die mit dy leuet ende regniert
yn enicheit des heligē gheestes
een god yn ewicheit. Amē. Be
nedie wy den heren. Gode seg
wy danc. Alle gelouige sielen
moetē rusten yn vredē. Amen.
God To noen tijt
wilt dencken yn mȳ
hulpe. Here to myre
helpen haeste. Glorie. Alst
Criste conīc alre ymnus
guedertirenste besitte
onse herten op dat wy dy tot

alre tijt behoerlike loue ge
uen. Ghedenke meister der
salicheit dattu hijr te voren
aen naemes een ghedaente
onses lichaems ende du gebo
ren wordes van der onbevlec
ter maget. Maria moder
genaden moder der barmher
ticheit. bescherme ons voer
den viant ende yn der stonde
des todes ontfanc ons. Glo
rie sy dy here die geborē bist
van der maget mit den vad'
ende den heligen gheest moet
syn glorie yn ewicheidē. amē.
Van mynre ioghet ps

hebn sie my dicwile wtghe
uochten. also spreke nu isra
hel. Van mynre ioghet heb
ben sie my dicwile wtgheuoch
ten. ende sie en vermochten
my niet. Op mynē rugge
tīmerden die sunderen. sie ver
lengeden hoer boescheit. Die
rechte here sal die neckē der
sundere te sniden. cōfunderē
ten sie werden eñ kiere. nom
sie achterwert. Alle die syon
hebn gehatet. Die moetē
werden als der decker hoy. dat
eer ment meyet verdouet.
ps. Van welken sy haut

niet vervult en heuet diet
meyen sal. noch syne schoet
die die haet vol vergaderen
sal. Ende sie en segeden
niet die daer voirgengen
die benedixie des heren sy
op u. wy benedien u yn den
name des heren. Glorie si.
Alst was yn den be. De prof'
Here van den diepe heb
ic geroepen to dy o he'
verhoere myn steme. Dyn
oren moete to horen yn die
steme myns biddens. Of
tu die boecheit verholdes
here o here wie sal dat liden

mogen. Want by dy ys die
genaedicheit. ende om dyne
ewe verbeiden ic dy here. In
synen worden heuet mȳ siele
verdragen. mȳ siele hapede
yn den heren. Van der met
ten tijt wachte hent ter nacht
hopede israhel yn den heren.
Want by den heren is barm
herticheit. ende by hem is ou
uolle verlosinge. Ende hie
sal israhel verlosen. van all
synre boesheit. Glorie. Ant.
Here mȳ herte en ps.
is niet verheuē noch
myn oghen en syn niet ver

houerdighet. Noch ic en
heb niet gewandert yn groe
ten noch yn wonderlikē dȳ
gen bouen my. Ist dat ic
niet oetmoedelic gesmact
en heb. mer ic heb verheuē
myn siel. Als dat gespaen
de kynt op synre moder schoet
also sy dat wedergeuē yn mȳ
re sielen. Israhel moet hae
pen yn den heren van nu tot
yn ewicheit. Glorie. Alst.
ant. Siet maria heuet ōs
gewōnen den gesontmeker
den iohānes sach eñ sprekende
riep. siet dat lam godes. siet

dat draget die sunden der werlt.
Ic byn verhoget yn Capittel
den berge die libanus heit
als een cederboem. ende als
een cypressen boem yn den
berch van syon. ende ic byn
verhoget als een palmboē
yn cades. ende als een rosen
plante yn iherico. Gode seg
wy danc. Rūs. God sal oer
helpen mit synen aensichte.
ỽ. Ende yn mids oer sal god
bliuē onbeweget. Mit synē
aensichte. Glorie sy den vad'
ende den soen ende den heilgē
gheest. God sal oer helpen

mit synē aensichte. Vs. God
vercoes sie eū wtvercoes sie.
Ende doet sie woenē yn synē
tabernakel. Here verhoer
mȳ gebet. Ende mȳ roepen
come to dy. Collect[e].

God ewich eū almech
tich die ouermids dē
heligen gheest siele eū lich
am der glorioser magher
marien voirgemaect ende
voirbereidt heues. op dat
sie een werdige woninghe
dyns lieuen kynds verdien
de te werden gif ons die hem
van hoere hoechnisſ verbli

den· dat wy ouermids hoere
guedertierne bede van alre
aenstaende anxtlicheit vã
den ewigen dode ende vã allen
quaden moetẽ werdẽ verloest
ende tot der ewiger vrouden
moetẽ geuoert werdẽ. Ouer
mids den seluen heren ihm
xp̄m. Amen. Benedic wy dẽ
heren. Gode seg wy danc. Alle
gelouige sielen moetẽ rustẽ
yn vreden. Amẽ. Die vesper

God wilt dencken
yn my̅ hulpe. He
to my te helpẽ hae
ste. Glorie. Alst.

Die here segede mynẽ p
here. syt tot myre rech
ter hant. Hent ic sette dy
ne viande. een voetschemel
dyner voetẽ. Een roede dy
re macht sal die here wtsen
den wt syon. wes herende yn
mids dyner viande. Mit dy
is beghyn. yn den daghe dyn
re macht yn den blenckĩgen
der heilgen wt den buke voer
lucifer heb ic dy ghewonnẽ.
Die here swoer ten sal hẽ
niet berouwen du bist pries
ter yn ewicheit nae melchise
dechs ordinãcie. Die here

heuet coninge to braken tot
dynre rechterhant in den dage
syns toerns. Hie sal rich
ten veer in die geslechten. he
sal vervullen die nederval-
ende in volcke lude lande sal
hie die houede to gaderslaen.
Uter der beke sal hie in den
wege drinken. dair om sal
hie verhoghen dat houet.
Glorie sy. Alst was. ps
Louet ghy kinderen den
heren. louet den naem
des heren. Die naem des
heren sy gebenedijt. van nu
heut in ewicheit. Vand'

48

sonnē opganc tot horē ne
derganc. so is louelic die na
me des heren. Hoge bouē
alle volc is die here. ēn syne
glorie is bouen die hemelē.
Wie is als die here onse god
die yn den hogen woent. ēn
die vernederde dinge aensiet
yn hemel ende yn eerden. He
opwect vander eerden den
noetbidder. ende van den di
ke oprichtet hie diē armen.
Op dat hie oen sette mit
den vorsten. mitten vorstē
syner lude. Die dair wonē
doet. diē genen die onvruchte

bar is yn den huse. eñ maket
sie een verblide moder mit
vele kinderē. Glorie. Ast.
Ic byn verblijt yn de ps
sen die my geseget syn
wy sullen gaen ynt huys
des heren. Onse voete
stonden yn dynen widen sa
len. hemelsche iherusalem.
Du bist iherusalem die
getīmert wordes als een
stad. welkers gemeȳscap
to gader ys yn een eewich
een. Want dair syn opge
clōmen die geslechten. die
geslechten des heren. die

tuge van israhel· om te be
lien den name des heren.
Want dair die stole ynt
gerichte sullen sitten· die sto
le syn op dauids huys. B
idt die ten vrede syn iherusa
lem· eñ ouervlodicheit sy
den ghenen die dy mynen.
Vermids dyne cracht
moet vrede werden· eñ ouer
vloedicheit yn dynen toer
nen· O iherusalem om
myne brodere ende om mȳ
naesten· heb ic vrede vā dy
gespraken. Om des herē
huys onses godes· heb ic

guede dynge dy gesocht.
lorie sy. Alst was. psalm.
Wert dat die here niet
en timerde dat huys.
to vergeues hebn sie gearbet
diet timerden. Wert dat
die here niet en huede die
stad. om niet wacht hie die
sie huedt. Onnutte is v
op staen voer dat licht. staet
op nae den dat ghy neder sit
tet. ghy die etet dat broet des
rouwen. Wan die here ghe
uet den slaep syne geminde
siet dat erue des heren. des soen
loen vrucht des bukes. Als

die pyle yn des machtigē hāt.
also syn die sone der ghevure
die wtgeslagen syn. Sa
lich is die man die van den
syn begerte vervult heuet.
hie en sal niet confuys wer
den. als hie synen vianden
to spreken sal yn der poertē.
Glorie si. Alst was. ps
Loue iherusalem den
heren. loue syon dynē
god. Want hie heuet to
gheveest die sloete dynre
poerten. hie heuet gebene
diet dynen soenen yn dy.
Die vrede gesat heuet dy

nen eenden· ende van vettich
eit des weites sadet hie dy.
Die wtsendet syn sprake
der eerden· snellike lopet sy̅
rede. Die den snee geuet
als wolle. ende den neuel stroi
et als assche. Hie sendet
syn cristal als een stucke
broets· wie mach hem ont
holden voer den aensichte
syure kelden. Hie sal wt
senden syn wort ende sal sie
smelten. blasen sal syn gheest
ende die watere sullen vloy
en. Hie kundicht sy̅ wort
iacob· syne gerechticheide en̅

syn gerechten israhel. Al
dus en heuet hie niet ghe
daen allen geslechtē. ende sy
gerichte en heuet hie hem
niet gheapenbaert. Glo
rie si. Alst was. &c. antifene
Helige moder eñ mãnes
onkundich gloriose coninc
ȳne der werlt bidt voer ōs
den heren. Capittel
In allen dyngen heb ic
ruste gesocht. eñ yn des
heren erue sal ic wonē. die
geboet ende segede my die
schepper alre dyngen. ende
die my scop. die rustede yn

mynre wonigen. Gode seg wi
danc. Rūs. Alre lieueste
maget cristi werelter der do
geden. breuc hulpe den onge
valligen. help vrouwe den
die altoes tot dy roepē. Glo
rie sy den vader en̄ den soen
ende den heligen gheest. Help
vrouwe den die altoes tot dy
Ghe ymnus Aue roepen.
gruet sistu sterne des
meers. hoghe godes moder
ende altoes magher salighe
hemelsche poerte. Ou na
mes dat aue van gabriels
monde. veste ons yn vreden

die den name eua omkierts.
Ontbynd die bande des
schuldigen·brenc voert dat
licht den blynden·dryf en wech
onse quade·eysche ons al guet.
Bewise dattu bist een mo
der·hie neem vermids dy on
se gebet·die om ons dy kyt
wesen wolde. Sonderlige
maget onder allen sachtmo
dich·make ons van allen
schulden ontbonden·sacht
modich ende kuysch. Ver
leue een puer leuen·make
den wech seker op dat wy
ihesū siende altoes mit dy

verbliden. Lof sy gode den
vader den oversten xp̄o. wer
dicheit den helighen gheest
eere. drivoldich ende eewich. a
men. vers Bidt voer ons
helige godes moder. Dat wi
werdich werden der gelofnis
sen cristi. Magnificat

Myn siele mack groet
den heren. Ende myn
gheest heuet hem hoghe v'
vrouwet yn god myn heil.
Want hi heft aengesien
die oetmoedicheit synre dier
nen siet dair van sullen my
salich heiten alle gebuertē.

Want hie heuet my groe
te dynge ghedaen die mach
tich is. ende syn helige nae
me. Ende syne barmher
ticheit is van geslechte tot
geslechte den die hem ontsiē.
Hie heuet macht gedaen
yn synen armen. hie heuet
verstroiet die houerdigen vā
gedancke syns herten. Hie
heuet afgesat die machtigē
van den stoele. ende hie heuet
gehoghet die oetmoedigē.
Die hongerigē heuet hie
veruult mit guede. ende die
riken liet hie ydel. Hie he

uer outfangen israhel syn
kynt. hem gedachte syre bar
herticheit. Als hie gespra
ken heuet tot ousen vader a
braham ende synē geslechte
van begynne. Glorie. Antif.
Helige maria com to hul
pe den ongeuallighen help dē
deimmodigen. sterke die crac
ken. bid voir dat ghemeyne
volc. sette dy voir die clerck
scap. spreck voir dat ynighe
wiflike kunne. Here verhoer
my̅ gebet. Eñ my̅ roepē com̄.
Verlene ons Collect.
here god dynē dienres

54

des bidde wi dy dat wy ver
bliden van gesuntheit sielē
ende liues. ende dat wi ouer
mids glorioser bede der sali
ger marien moetē werden
verloest van deser tegēwor
diger droefnisse en̄ ghebru
ken eweliker blijtscap. Ou̅
mids onsen heren ihesum
xp̄m dynen soen. die mit dy
leuet ende regniert yn ewich
eit des heligen gheestes een
god yn ewicheit. Amē. Bene
die wy den herē. Gode seg wi
danc. Alle gelouige sielē moe
ten rustē yn vreden. Amen.

C Compleet

Bekier ons god onse
heilgeuer. eñ af
kier dyn toern va͂
ons. God wilt denckẽ yn
myñ hulpe. Here to my te hel
pen haeste. Glorie. All.
Ghedenke here da ps
uids. ende al sijre sacht
modicheit. Als hie swoer
den heren een geloefte louede
hie iacobs gode. Of ic yn
gae ynt tabernakel myns
huses. of clym ic op dat bed
de dat onder my gespreit is.
Of gheue ic slaep mynẽ

oghen. eñ mynẽ ogebraedẽ
vakinge. Ende mynẽ wã
gen ruste hent ic vynde den
heren een stede. een taberna
kel iacobs gode. Hier dese
stad ende tabernakel hoerde
wy yn effrata. wy vondẽ sie
yn den velde des waldes. Wy
sullen yngaen yn syn taber
nakel. wy sullen aenbeden
yn die stede dair syn voete
stoenden. Stant op here
yn dyn ruste. du ende die ar
ke dyner helicheit. Dyne
priestere moeten aengedaẽ
werden mit gerechticheit.

ende dyne heligē moetē hoe
ge vervrouwē. Om dauid
dynē knecht en kier niet af
dat aensichte dyns crist.
Die here heuet dauid ghe
sworen die waerheit ende en
sals niet achterlatē. van der
vrucht dyns bukes sal ic set
ten op dynē stoel. Ist dat
dyn kyndere halden mit my
mȳ verbont. eñ mȳ getuge
dese die ic hem leren sal. Hu
oer sone sullen hent yn ewi
cheit sitten op dynen stoel.
Want die here heuet spon
wtuercoren. hie heue sie ver

coren hem tot eenre wonīge.
Dyt is mȳ ruste yn ewich
eit der ewicheit. hyr wil ic
wonen. want ic heb sie ut
uercoren. Sine weduen sal
ic benediende benedien. syn
armen sal ic saden vā broe
de. Sine priestere sal ic cle
den mit heil. ende syne heligē
moeten hoge urolic syn mit
hoger urolicheit. Dair sal
ic voertbrengen dat hoerne
dauids. ic heb bereit een lā
terne mynē cristo. Sinē
uiandē sal ic confusie aen
trecken. mer op hem sal vloi

en myne helicheit. Glorie.

Siet wo guet eñ ps
vrolick is to wonen
broeder yn een. Als salue
yn den houede die neder vloi
et yn den baert. yn aarons
bart. Die neder vloiet yn
den soem syns cleedes. als die
douwe des berges hermon
die nedercomt yn den berch
van syon. Want daer sant
die here die benedictie ende
leuen heut yn ewicheit.
Glorie. All[e]. Ecce nū
Siet nu benediet den
heren alle knechte

des heren. Ghi die staet
ynt huys des heren. yn den vre
den yngange des huses ōses
godes. In den nachtē boert
op v hande yn die helige eñ
benediet den heren. Die hē
moet dy gebenedien. wt
syon. die hemel ende eerde ge
maect heuet. Glorie. Alst. a°
Mit vrolicheit laet ons be
gaen die gehoechnisse der
alre salichster ioncferē ma
rien op dat sie voir ons bid
de den heren. ymnus
Doerschinich opē wort
die poerte xpī ver

vult mit volre gracien· die
coninc gaet doer· eñ sie blift
gesloeten als sie was van
beghiñe. Een manier vã
hogen lichte is wt der maget
salen gecomen· dat is der he
liger kerken brudegom· ver
loser schepper eñ gigant.
Criste du bist dynre mo
der eere ende blijtscap· ende
alre gelouiger ongemeten
hape. vermids dynre pynē
dranc versmelte onse sundē.
Gloue sy gode den vader eñ
synen eenigen soen mit den
heligen gheest nu eñ yn ee

wicheiden. Amen. Capittel

Alse kneel eñ balseme
geuende suetē goer. al
so ghaf ic roke der suetichheit.
Gode seg wy danck. versikel

Nae den dattu kynt wōnes
bleuestu maghet onbevleckt.
Godes moder bid voir ons.

Nu laet here Nūc dimit.
dynē knecht. nae dy
nen worden yn vreden. Want
myn oghen hebn gesien dy
nen heilgeuer. Den du be
reit heues voir dat aensich
te alre volke. Een licht
dat is tot eenre opēbarīge

der heidenē ende tot glorien
dyns volcs van israhel. G
lorie. Alst was. Antiffen
Wy glorificieren dy helige
godes moder daer cristus vā
geboren wort: mack gesunt
alle die dy glorificierē. Here
ontfarme dy onser. Criste ōt
farme dy onser. Here ont-
farme dy onser. Vader onse.
Ende en ynleide ons niet yn
becorīge. Mer vloes ons vā
quadē. Amen. Versikl' Mack
my werdich dy te lauē gehe
lich de maget. Ende gyf my
cracht weder dyn viande.

Here wilt ver Collect.
geten die versumeniss
se dynre dienre. op dat wi die
dy ouermids onsen werkē
niet behagen en moegen.
ouermids bede der moder dys
soens onses godes salich w'
den. Die mit dy leuet eñ reg
niert yn eenicheit des heli
gen gheestes een god yn ee
wicheit. Amen. Benedie wy
den heren. Gode seg wi danc.
Alle gelouige sielen moetē
ruesten yn vreden. Amē. Sal
Ghegruet sistu co ue re.
nincynne der barmh'

ticheit des leuens suetichheit
ende onse hoepe. Gegruet sist
tu. Wy ellendige euen kynder
roepen tot dy. Drouende ende
schreiende suchten wy tot dy
yn desen schreyliken dale. Eya
onse voerspekerste. kier tot
ons dyne barmhertighe o
ghen. ende tone ons nae de
sen ellendigen leuē ihesum
die gebenedide vrucht dyns
bukes. O guedertieren. O
goddienstich. O suete maria.
v. In al onser bedroefnisse
ende anxt. Com ons te hul
pen alre goddienstichste

maget maria. Collect
Here ihesu xpe die alre
gloriosceste maget
maria die bid voir ons nu
ende yn der stont onses dodes
to dynre guedertirenheit. wel
kers alre helichste siele yn
der tijt dynre pynen en dyns
bitteren doets dat swert des
rouwen doerginc. Die leues
ende regniers yn ewicheit
der ewicheit. Amen. Vers
Die milde maget maria
moet ons gebenedien mit
horen lieuen kynde. Amen.

Des helighē gheestes getide

Here du salt op
doen mȳ lippē
ende mȳ mōt
sal vorkundi
gen dyn lof.
God wilt dencken yn myn
hulpe. Here to my te helpen
haeste. Glorie. Alleluia. ymnus
Coem schepper gheest
vande dyne dienre yn
wendicheit vervulle mit he
melscher gracien die herten
die du gheschapen heves.
Du bist genoemt een troe
ster ende een gaue des alren

hoechsten godes. een leuende
fonteyn. een vuer. een godli
ke mynne. ende een gheestlike
saluinge. Du souenuol
dich yngauen. du vynger der
rechterhāt godes. du makes
ghesaetliken die kelen rike
mit des vaders vourgeloue
te redene. Ontstecke dat
licht yn die synne. yngheete
die mynne yn die herten. ende
veste die crancheit onses li
chams ewelic mit crachte.
Verdrijf veer den viant
ende ghif to handes vrede. yn
den dattu ons aldus voergaē

de leides. soe vermide wy alle
scadelic quaet. Ghif dat wi
vermids dy moeten wetē den
vader ende kennen den soen
ende alle tijt gelouē dattu
bist gheest beide vaders eñ
soens. Lof si den vader
mit den soene to gader mittē
heligen gheest. ende ons moet
die soen senden aen name ga
uen des heligen gheestes. A
mē. añ Com helige gheest.
Salich is die man ps
die niet af en ghinc
yn den raet der gheenre die
van gode gekiert syn ende

niet en stont yn den weghe
der sunderē ende niet en sat
yn den stole der sterfingen.
Mer yn die ewe des herē
syn wille. eñ yn syn ewe sal
hie dencken dach ende nacht.
Ende sal wesen als een holt
dat geplant ys by den neder
lopenden water dat sy vrucht
geuen sal yn synre tijt. Ende syn blat en sal niet af
vallen. ende alle dynge die
hie doet sullen wal geluckē.
Alsoe niet van gode af
gekiert alsoe niet. mer als
een gestubbe dat die wijnt

werpet van den aensichte der
eerden. Hyr om en sullen
die van gode afgekiert syn
niet weder opstaen ynt ghe
richte. noch die sundere yn dē
raet der rechtuerdigē. W
ant die here heuet bekant
den wech der rechtuerdigen.
ende der afgekierder wech
sal vergaen. Glorie. Alst.
Coem helige gheest ant'
vervulle die herten der geen
re die yn dy trouweliken ge
louen. ende ontfenc yn oen
dat vuer dynre mynnen. du die
die heidene yn alre tongen

menichuoldicheit vergadert
heues yn eenicheit des gelo
uē. Louet blidelike den heren
Louet blidelike den herē. Here
ontfarme dy. Vader onse. etc.
Ende en ynleide ons niet yn
becoringen. Mer verloes ons
van quaden. Amen. Versikel
Wtsende here dynen gheest
ende sie sullen werden gesca
pen. Ende du salt vernien dat
aensichte der eerden. Benedictus
Ghebenedyt sy die here
god van israhel. wāt
hie syn volc geuandet ende
verloest heuet. Ende hie

heuet ons op gericht dē hor
ne der salicheit yn dauid syns
kynts geslechte. Als hie ge
spraken heuet wt monde syre
heliger propheten die van be
gīne der werlt ghewest hebn.
Heil van onsen vianden. eñ
van al der gheenre hande die
ons haten. Om te doen bar
herticheit mit onsen vaderē
ende te gedenken synre helig'
gelofnis. Den eet den hie
swoer tot abraham onsen va
der. dat hie ons hem seluē ghe
uen wolde. Op dat wy son
der anxt verloest van dē han

den handen onser viande. hem
dienen. In helicheit eñ yn
rechtuerdicheit. voer hem al
onse dage. Unde du kynt-
du bist een profete des ouerstē
geheiten. wantu salt voer
gaen voer dat aensichte des
heren to bereiden syne wege.
To geuen wisheit des heils
synen volke. yn vergifnisse
hoere sunden. Mitten byn
nēsten der barmhertichēit
onses godes dair mede heuet
ons geuandet die wt dē hoegē
op gegaen is. Inlichte o here
den die sitten yn duesternissē

ende yn scheme des dodes to lei
den onse voete yn den wech des
vreden. Glorie. Alst. antⁿ
Coem helighe gheest ver
vulle die herten der gheenre
die yn dy trouwelikē gelouē
ende ontfenc yn oen dat vuer
dynre mȳnen. du die die heide
ne yn alre tongē mēnichuol
dicheit vergadert heves yn ee
nicheit des gelouen. Louet bli
delike den heren Louet blideli
ke den heren. Here verhoer mȳ
gebet. eñ mȳ roepē come to dy.
God die die hertē Collect
der gelouiger mit ynlich

tene des heligen gheestes heues
geleert wy bidden dy verlene
ons yn den seluen gheeste ge
rechte dynge te smaken ende
altoes van synen troeste te
verbliden. Ouermids ihesū
xp̄m dynen soen die mitti le
uet ende regniert yn eenicheit
des heligen gheestes een god yn
ewicheit. Amen. Benedie wy
den heren. Gode segge wy danck.
Alle gelouige sielen moetē rue
sten yn vreden. Amē. Die prime

God wilt denckē yn
myn hulpe. Here to
my te helpē haeste.

Glorie sy. Alst was. ymnus
Coem schepper gheest vā
de dyure dienre ynnen
dicheit. vervulle mit hemelscer
gracien die herten die du ghe
scapen heues. Du bist ghe
noemt een troester ende een ga
ue des alren hoechsten godes
een leuende fonteyn. een vuer
een godlike mynne ende eene
gheestelike saluinge. Du se
uenuoldich ygauen. du vinger
der rechterhant godes du makes
gesaetliken die kelen rike mit
des vaders voergelouede redene.
Du ursteke dat licht yn die syn

ne. ynghiete die mynne yn die
herten ende veste die cranchei
den onses lichams ewelic mit
crachte. Verdrijf veer den
viant ende ghif to handes we
de yn dien dattu ons aldus voir
gaende leides so vermide wy al
le scadelic quaet. Ghif dat
wy vermids dy moeten weten
den vader ende kennen den soen
ende alle tijt gelouen dattu bist
gheest beide vaders ende soens.
Lof sy den vader mitten soe
ne to gader mitten heligen
gheest. ende ons moet die so
ne senden aen naeme gauen

des helgen gheestes. Amen.
an̄ Coem helige gheest. ps
Here wie sal wonen yn
dynen tabernakel of
wie sal rusten yn dynē heligē
bergen. Die sonder vlecke
yngaet. ende werct die gerech
ticheit. Die spreket die wair
heit yn synen herten. en̄ gheen
drogene en dede yn synre tōgen.
Die gheen quaet ghedaen
en heuet synen naesten. ende
die niet en heuet laster aenge
naemē tegen synen euen me
schen. To niete is die boese
geworden yn synen aensichte

mer hye verhoget dairliken die
die den heren ontfruchten. Die
swert synen euen menschen
ende niet en bedrieget. die syn
ghelt niet en gaf to woker. eñ
die gheen gauen ontfangē en
heuet ouer die onsculdigen.
Dee dese dynge doet die en
sal niet beweget werden ewe
lic. Glorie. Alst was. aū.
Coem heylighe gheest v̄vulle
die herten der gheenre die yn dy
trouweliken gelouen eñ ontfēc
yn oen dat vuer dynre mȳnen
du die die heidene yn alre tōgen
menichuoldicheit vergadert

heues yn enicheit des gelouen.
Louet blidelike den herē. louet
bliddelike den heren. Here otfar
me dy. Criste ontfarme dy. Here
ontfarme dy. Vader onse. Ende
en leide ons niet yn bekorunge.
Mer verloes ons van quade. A°
Vsikel Wtsende here dynē geest
ende sie sullen werdē geschapē
Ende du salt vernien dat aensich
te der eerden. Here verhoer mȳ
gebet. Ende mȳ roepē come to dy.
By ons sy die cracht Collect
des heligen gheestes des
bid wy dy here die onse herten
stardiken reinige eñ beschirme

voer al dat ons tegen is. By
onsen heren ihm̄ xpm̄ dynen
soen die mit dy levet ende reg
niert yn eenicheit des heligen
gheestes een god yn ewicheit.
Amen. Benedie wy den heren.
Gode segge wy danc. Alle gelo
uige sielen moetē ruesten yn
vreden. Amen. To tercien tyt
God wilt denckē yn
myn̄ hulpe. Here to
myte helpē haeste.
Glorie sy. Alst was. ym
Coem schepper gheest. us
vande dynre dienre yn
wendicheit. vervulle mit he

melscher gracien die herten
die du gheschapen heues.
Du bist genoemt een troes
ter ende een gaue des alre hoech
sten godes een leuende fonteyn
een vuer een godlike mynne en
een gheestelike saluinge. Du
seuenuoldich yngauen. du vy
ger der rechterhant godes. du
makes gesaechliken die kelen
rike mit des vaders vourgelo
uede redene. Ontsteke dat
licht yn die synne. ynghiete
die mynne yn die herten ende
veste die crancheiden onses
lichams ewelic mit crachte.

Verdrif verre den viant
ende ghif to handes vrede yn
den dattu ons aldus voergaen
de leides so vermide wy alle sa
delic quaet. Ghif dat wy
vermids dy moeten weten
den vader ende kennen den
soen ende alle tijt ghelouen
dattu bist gheest beide vaders
ende soens. Lof si den va
der mit den soen to gader mit
den heligē gheest eñ ons moet
die soene senden aen name ga
uen des heligen gheestes amē.
God yn dynen Psalm
namen behold my eñ

verlose my yn dynre cracht.
God verhoer mȳ bede. ver
nym mit dynen oren die
worde myns mondes. Wāt
die vreemden syn bȳnen op
gestaen tegen my. ende die
starken hebn gesocht myn
siele. ende en hebben gode ni
et voirgesat voer oer aen
sichte. Siet god sal my
helpen ende die here is een
ontfanger mynre sielen. Af
kier die quade dynge myne
vianden ende yn dynre wair
heit verstroie sie. Willich
liken sal ic dy offeren ende

sal here belien dynen name
wāt hie guet is. Want
van alre bedruckenissen he
uestu my verloest. ende op
myn viande versmade myn
oghe. Glorie. Alst. antiff'
Coem heilighe gheest ver
vulle die herten der gheeure
die yn dy trouwelike gelouē
ende ontfeuc yn oen dat vuer
dynre mȳnen du die die heide
ne yn alre tongen menichuol
dicheit vergadert heues yn
enicheit des glouen. Loeft
blidelike den heren. Loeft bli
delike den heren. Here ōtfar

me dy. Criste ontfarme dy. Here
ontfarme dy. Vader onse. Ende
en leide ons niet yn bekoringe.
Mer verloes ons van quade.
amen. versikel God scheppe yn
my een reyn herte. Ende den
rechten gheest vernie yn my
ne ynwendicheit. Here verhoer
myn ghebet. Ende myn roepen
come to dy. Collect

Here des heligen gheestes
ynghieringe reynighe
onse herten. ende mit ynliker
besprengingen syns douwes
make ons vruchtber. Vmids
onsen heren ihm xpm dynen

soen die mit dy levet ende reg
niert yn enicheit des heligen
gheestes een god yn ewicheit.
Amen. Benedie wy den heren.
Gode segge wy danc. Alle gelo
uige sielen moeten ruesten
yn vreden. Amen. Die sexte
God wilt dencken yn myn
hulpe. Here to my te
helpen haeste. Glo
rie si den vad'. Alst was. ps
Coem schepper gheest van
de dyne dienre ynwen
dicheit. vervulle mit hemelscer
gracien die herten die du ghe
scapen heves. Du bist ge

noemt een troester ende een ga
ue des alren hoechsten godes·
een leuende fonteyn een vuer
een godlike mynne ende een gee
stelike saluinge. u seuē
voldich yngauen· du vynger
der rechterhant godes du ma
kes gesaetliken die kelen rike
mit des vaders voergelouede
redene. ntsteecke dat licht
yn die synne· ynghiete die myn̄
ne yn die herten ende veste die
cranckheiden ons lichās ewelic
mit crachte. erdrif verre
den viant en̄ ghif to handes
vrede yn den dattu ons aldus

voirgaude leides so vermide
wy alle scadelic quaet. Gif
dat wy vermids dy moeten
kēnen den vader eñ bekēnen
den soen ende alle tijt geloue
dattu bist gheest beide vaders
ende soens. Lof sy den va
der mit den soene to gader mit
den heligen gheest: ende ons
moet die soen senden aen na
me gaue des heligē gheestes
God yn myn ps amen.
hulpe dencke here to
my te helpen haeste. Die
moeten werden confuys eñ
beauxtet: die myne siele sue

ken. Die moeten werden
van gekiert. ende schamen
hem die my quaet willen.
Die moeten to handes wer
den van gekiert schamende.
die my seggen euge euge. Die
moeten sich hoechliken ver
vrouwen ende verbliden yn di
alle die dy sueken ende die seg
gen altoes werde die he' groet
liken verhoget ende die lief
hebn dynen heilgeuer. Mar
ic noetdruftich ende arm byn
god help my. Myn hulper
ende myn verloser bistu here
en traghe niet. Glorie si.

Coem heilighe gheest ver
vulle die herten der gheenre
die yn dy trouweliken gelouē
ende ontfeur yn oen dat vuer
dyure mynen du die die hei
dene yn alre tongen mēnich
voldicheit vergadert heues
yn eenicheit des gelouē. Loeft
blidelike den heren. Loeuet bli
delike den heren. Here ontfar
me dy. Criste ontfarme dy. He
ontfarme dy. Vader onse. En
en leide ons niet yn bekorīge.
Mer verloes ons vā quade. Am.
Vsikel En werp my niet vā
dynen aensichte. Ende dynē

heligen gheest en nym niet
van my. Here verhoer myn
ghebet. Ende my̅ roepe̅ come
Berne mit Collect to di.
vuer des helige̅ gees
tes onse nieren en̅ onse her
ten op dat wy verdienen dy
to dienen mit eenen kusche̅
herten ende mit eenen reine̅
lichaam. By onsen here̅ ih̅m
xp̅m dynen soen. die mit di
leuet ende regniert yn enich
eit des heligen gheestes een
god yn ewicheit. Ame̅. Bene
die wy den heren. Gode segge
wi danck. Alle gelouige siele̅

moetē ruesten yn vreden. Amē.
God wilt To noen tijt
dencken yn myñ hulpe
Here to my te helpen
haeste. Glorie. Ant. ymn⁹
Coem schepper gheest
vande dyure dieure yn
wendicheit. vervulle mit he-
melscher gracien die herten
die du geschapen heuest. Du
bist genoemt een troester eñ
een gaue des alren hoechsten
godes. een leuende fonteyn. een
vuer. een godlike mÿnne. eñ een
gheestlike saluinge. Du se
uen uoldich yngrauen du vñ

ger der rechterhant godes du
makes gesaecliken die kelen
rike mit des vaders voergelo
uede redene. Ontsteke dat
licht yn die synne. yngiete die
mÿnne yn die herten en̄ veste
die crancheiden onses lichām̄s
ewelic mit crachte. Verdrijf
verre den viant. ende ghif to
handes vrede yn den dattu ōs
aldus voirgaende leides so ver
mide wy alle scadelic quaet.
Ghif dat wy vermids dy
moeten weten den vader ende
kēnen den soen. en̄ alle tijt ge
louen dattu bist gheest beide

vaders ende soens. Lof si den
vader mit den soene to gader
mitten helighen gheest. eñ ons
moet die soen senden aen name
gauen des helighen gheestes.
Syn funda psalm' ame.
Syn funda mēte yn den helighen ber
gen. die here heuet lief die por
ten van syon bouen al die ta
bernakele iacobs. Hoghe
verclaerde dinge syn van dy ge
seget stad godes. Ic sal ge
denken raabs eñ babiloens
die my bekēnen. Siet die
vremde geboren ende tirus eñ
dat moervolc waren dair. Of

nier en sal seggen spon een mē
sche ende een mensche is gebo
ren vn oer ende die alre ouer
ste heuet sie gesticht. Die
here salt vertellen vn den scrif
turen der luden ende der vor
sten die vn oer ghewest hebn.
Als der gheenre die sich ver
vrouwen also is alre wonin
ghen vn di. Glorie. Ala. Alā.
Coem heilighe gheest vervul
le die herten der gheenre die
vn dy trouweliken gelouen
ende ontsenc vn oen dat vuer
dynre mynen du die die hei
dene vn alre tongen mēnich

voldicheit vergadert heues
yn enicheit des geloue͂. Louet
blidelike den heren. Louet bli
delike den heren. Here ontfar
me dy. Criste ontfarme dy. He
re ontfarme dy. Pater onse.
Ende en leide ons niet yn be
koringe. Mer verloes ons van
quade. versikl' Ghif my weder
die vroude dyns heilgeuers.
Ende mit den vorsteliken gheest
te gestadige my. Here verhoer
my͂ gebet. Ende my͂ roepe͂ come
to dy.

God den Collect
een yegelic herte ope͂
bair is ende den alle wille spr

ect· ende den gheen hemelick
dync verholen en is· verlich
te ouermids ynghetīge des
heligen gheestes onse gedanc
ken ende onse herten op dat
wy werdich werden dy volco
melike lief to hebn en̄ werde
liken te louen. Ouermids onse̅
heren ihm xp̄m dynen soen die
mit dy leuet en̄ regniert yn ee
nicheit des heligen gheestes
een god yn ewicheit. Amē. Be
nedie wi den heren. Gode segge
wi danc. Alle gelouige sielen
moeten ruesten yn vreden.
Amen. To vespertyt

God wilt dencken yn
myn hulpe. Here to
my te helpē haeste.
Glorie si. Alst was. ymn9
Coem schepper gheest vā
de dynre dienre ynwen
dicheit. veruulle mit hemel
scher gracien die hertē die du
geschapen heues. Du bist
genoemt een troester en̄ een
gaue des alrē hoechsten godes
een leuende fonteyn. een vuer
een godlike mȳne ende een gee
stelike saluinge. Du seuē
voldich yngauen du vynger
der rechterhant godes du ma

kes gesaetliken die selen rike
mit des vaders voergelouede
redene. Ontsteke dat licht
yn die synne. yngiete die mȳ
ne yn die herten ende veste die
cranckheiden onses lichams e
welic mit crachte. Verdrijf
verre den viant ende ghif to hā
des vrede yn den dattu ons al
dus voergaende leides so ver
mide wy al scadelic quaet.
Ghif dat wy vermids dy
moeten weten den vader ende
kennē den soen eñ alle tijt ge
louen dattu bist gheest beide
vaders ende soens. Lof si

den vader mit den soene to gader
mit den heligen gheest. eñ ons
moet die soen senden aen nae
me gauen des heligen geestes
Amen. añ Coem helige geest.
Salich syn sie alle die p̄
den heren ontfruchtē
ende die wanderen yn synē we
ge. Manen den arbeit dyn
re hande salt eten salich bist
ende wal sal dy wesen. Dȳ
wif sal wesen als een ouer
vloiende wynranc yn den sy
den dyns huses. Dyne so
ne sullen wesen als yongesprut
ten der olibome al om eñ om

dyure tafelen. Siet aldus
sal werden gebenediet die mē
sche die den heren ontsruchtet.
Die here wt syon gebenedie
di. ende du moetes sien die gue
de van iherusalē alle die dage
dyns leuens. Ende moetes
sien die sone dyure sone vrede
sy op israhel. Glorie sy. &c.
Alst was. Antif. Coem he
lighe gheest veruulle die her
ten der gheenre die yn dy trou
weliken gelouen. eñ ontseec
yn oen dat vuer dyure mynē
du die die heidene yn alre tō
gen mēnichuoldicheit verga

dert heues yn ewicheit des ge
louē. Louet blideliken den he
ren. Louet blideliken den herē.

Myne siele ma Magt
ket groet den heren.

Unde myn gheest heuet
hem hoghe verurouwet
yn god myn heil. Want
hie heuet aen gesien die oet
moedicheit synre diernē.
Siet daer van sullen my sa
lich heiten alle gebuertē.

Want hie heuet my grote
dynge gedaen die machtich
is ende syn helige naeme.

Unde syne barmhertich

eit is van geslechte tot ghe
slechten den die hem ontsien.
Hie heuet macht ghedaen
yn synen armen. hie heuet
verstroiet die houerdigen
van gedanken syns herten.
Hie heuet afgesat die
machtigen van den stole eñ
hie heuet verhoget die oet
modigen. Die hongeri
gen heuet hie veruult mit
guede ende die riken liet hie
ydel. Hie heuet ontfangẽ
israhel syn kynt. hem ghe
dachte synre barmherticheit.
Als hie gesprakẽ heuet

tot onsen vader abraham eñ
syne geslechten vã begynne.
Glorie. Alst. añ. Coem
helige gheest vervulle die her
ten der gheeuwe die yn dy trou
weliken gelouē ende ontfenc
yn oen dat vuer dynre mynē
du die die heidene yn alre tõ
gen mēnichuoldicheit verga
dert heues yn enicheit des gelo
uen. louet blidelike den heren.
louet blidelike den herē. Here
outfarme dy. Criste outfarme
dy. Here outfarme dy. Vader
onse. Ende en leide ons niet yn
bekoringe. Mer vloest ons vã

quade. Amen. Vsikel Wt sende
here dynē gheest ende sie sullē
werden geschapen. Ende du salt
vernien dat aensichte der eerdē.
Here verhoer my̅ gebet. Ende
my̅ roepen come to dy. Collect
God die die herten der ge
louiger mit ynlichtene
des heligen gheestes heues ge
leert verlene ons yn den seluē
gheeste gerechte dynge te sma
ken ende altoes van synē troes
te te verbliden. Ouermids den
seluē heren ihm xp̅m dynen
soen die mit dy leuet ende reg
niert yn ewicheit des heligē

gheestes een god ynn ewicheit
Amen. Benedie wy den heren.
Gode segge wy danc. Alle gelo
uige sielen moetē ruesten ynn
vreden. Amen. Die cōpleet

Bekier ons god onse
heilgeuer eñ afkier
dynē toerne vā ons.
God wilt denken ynn myn
hulpe. Here to my te helpē hel
pen haeste. Glorie. Ant. Hy
Coem schepper gheest.
vande dynre dienre ynn
wendicheit: vervulle mit he
melscher gracien die herten
die du geschapen heues. Du

bist genoemt een troester en̄
een gaue des alren hoechsten
godes. een leuende fonteine.
een vuer een godlike mynne
ende een geestlike salūige. Du
seuēuoldich yngauen du vin
ger der rechterhant godes du
makes gesaetliken die kelen
rike mit des vaders voergelo
uede redene. O ntsteke dat
licht yn die synne yngiete
die mȳne yn die herten ende
veste die cranchheiden onses
lichams ewelic mit crachte.
Verdrif verre den viant
ende ghif to handes vrede yn

den dattu ons aldus voergaende
leides so vermide wy alle scade
lic quaet. Ghif dat wi ver
mids dy moeten weten den va
der ende kennē den soen ende
alle tijt gelouē dattu bist
gheest beide vaders eñ soens.
Lof sy den vader mit dē
soen to gader mit den heligē
gheest. ende ons moet die
soen senden aen naem gauē
des heligen gheestes. Amē. ps
Van mynre ioget hebn
sie my dicwile wege
nochten. also spreke nu isra
hel. Van mynre ioghet

hebn sie my dicwile wtgeuoch
ten ende sie en mochtē my niet.
Op mynē rugge timerden
die sunderen sie verlengedē hoer
boesheit. Die rechte here
sal die necke der sundere te sni
den. confuys moeten sie wer
den ende kieren moeten sie
achterwart alle die syō heb
ben gehatet. Sie moetē
werden als der decker hoy. dat
eer ment meit verdorret is
Van welken syne hant
niet vervullet en heuet diet
meien sal. noch synen schoet
die die hant vol vergaderē

sal. Unde sie en segeden
niet die dair voirgengen die
benedictie des heren sy op v
wy benedien v yn den naem
des heren. Gloria. Alla.
Coem helige gheest ant
vervulle die herten der geen
re die yn dy trouwelike ge
louen ende ontfeuc yn oen
dat vuer dyure liefden du de
die heidene yn alre tongen
menichuoldicheit vergadert
heues yn enicheit des geloue
Louet blidelike den heren. Lo
uet blidelike den here. Nunc di
Nu laet here dynen mit.

knecht nae dynen worden
yn vreden. Want myne o
gen hebn gesien dynē heilge
ner. Denstu bereit heues
voer dat aensichte alre volke.
Een licht dat is tot eenre
apenbaringe der heidene ende
tot glorien dyns volcs van
israhel. Glorie. Alst. aü.
Coem helige gheest ver
vulle die herten der gheenre
die yn dy trouweliken gelo
uen ende ontfenc yn oen dat
vuer dynre liefden du die die
heidene yn alre tongē menich
voldicheit vergadert heues

yn enicheit des gelouē. Louet
blidelike den heren. Louet bli
delike den heren. Here ontfar
me dy. Criste ontfarme dy. Hē
ontfarme dy. Vader onse. Eñ
en leide ons niet yn bekoringe
Mer verloes ons vā quade.
amē. Versik. Wtsende here dy
nen gheest ende sie sullē wer
den gheschapen. Ende du salt
vernien dat aensicht der eer
den. Here verhoer myn ghebet.
Ende myn roepen come to dy.
Here wy bidden Collect
dy dat ons by moet
syn die cracht des helighen

gheestes die onse herte sueer
lic reinige ende beschirme
voir al dat ons tegen is. Ou̅
mids onsen heren ihm̄ xp̄m̄
dynen soen die mit dy leuet
ende regniert yn eenicheit
des heligen gheestes een god
ewelic sonder eende. Amen.
Benedie wy den herē. Gode sec
ge wy danc. Alle gelouige sie
len moeten rusten yn vre
den. Amen.

Des heligẽ cruces ghetide.

Here ihu xpe wy aenbe
den dy wantu ouermids
dynẽ heligen cruce die werlt
verloest heuest. Ontfarme
dy onser die gepassyt bist
om ons. To metten tyt

Here du salt
op doen myn
lippen ende
myn mont
sal vercun
digen dyn
lof. God wilt dencken yn
myn hulpe. Here to my te hel
pen haeste. Glorie. All.

Comet laet ons Inuitat.
cristū geuangen gegeiselt be
spot ende gecruicet aenbeden.
Comet laet ons Venite
seer verurouwen ten
heren. laet ons iubilierē go
de onsen heilgeuer. syn aen
sicht laet ons te voren begri
pen mit beliene ende laet ōs
mit psalmen tot hem volher
telike blijtscap hebn ten herē.
Comet laet ons den gecruestē
aenbeden. Want god is
groet here ende groet coninc
op alle die ghene die godlic
syn. want die here en verdu

uet niet syn volc. want yn sy
nen handen syn all eenden vā
eertrick. ende hoecheit der ber
ge siet hie. Comet laet ons dē
gecruesten aenbeden. Wāt
syn is dat meer ende dat heuꝫ
hie gemaket. ende dat droege
lant hebbn syne hande geuest.
comet laet ons hem aenbedē
ende laet ons voir gode neder
vallen. laet ons schreien voir
den heren die ons gemackt
heuet. want hie is onse here
ende onse god. ende wi syn sȳ
volc ende schape synre weidē.
Comet laet ons cristū geuā

gen·gegeiselt bespot en̄ ghe
crucet aenbeden. Of ghy
hueden hoert syn stēme en
verhardet niet v herte. gelijck
dat v vadere my vertoernde̅
yn den dage der becoringē yn
der woestinen dair my v va
dere becoerden ende proueden
ende sagen myne werkē. Co
met laet ons den gecruceden
aenbeden. Viertich iaer
was ic naest desen geslechte
ende sprac altoes dese dwelē
yn den herten ende sie en bekē
den niet myne wege ende ic
swoer hem yn minē toerne

dat sie niet en solden gaen yn
mȳ rueste. Comet laet ons arl
tū geuangen gegeiselt bespot
tet ende gecruicet aenbeden.
Glorie si. Alst was. etc. ā
Comet laet ons den gecruestē
aenbeden. Comet laet ons
xp̄m geuangen. gegeiselt be
spot ende gecruest aenbeden.
In dat liden des herē ymnus
dair den menschen salich
eit yn gegeuen wort dair moet
syn onse verlosinge ende die
beschirmīge ons herē. Laet
ons dragen yn onser gedach
ten die pyne ende versmade

uisse cristi· syn doernẽ crone
syn cruce· syn nagelen· syn
speer: ende die alre helichste
wonden die alles loues wer
dich syn· die galle edic ende
die bitterheit syns dodes. Al
le dese moten ons versaden eñ
suetliken droncken maken
ende moeten ons vervullen
mit duechden ende mitt' glo
rioser vruchten. Wy oefnẽ
dy geeruestẽ ende bidden om
eenen gueden doet dattu ons
wilste to vogen den scharen
der heligen yn den ewighen
leuen. Glorie sy di here

die dair hengest aen den cruce
ende al wepende dynē gheest
opghaues ende verloseste de
verloren werlt. Lof ende
eere si xp̄o vercoft ende ver
raden mit eenen teiken des
vreden. gepassijt ter doet sijn
der sakē voert volc yn die ver
smade galge. Amen. psalm

Wair om grimmede dat
volc ende wair om
hebn die lude ydele dynge
gedacht. Die coninge der
eerden stonden to gader ende
die princen vereenichdē yn
een tegen den heren eñ tegē

sine̅ cristu̅. Laet ons hoer
bande schoeren· ende laet o̅s
hoer yuc van ons werpen.
Die yn den hemel wonet
sal sie bespotten· ende die he
sal sie veronwerden. Dan
sal hie spreken yn syne̅ toer
ne tot hem· ende yn synre ver
woetheit sal hie sie bedrou
uen. Mer ic byn geset een
coninc van hem bove̅ syon
sinen heligen berge predike̅
de syn gebod. Die here sei
de to my du bist myn soen·
huden heb ic dy gewonnen.
Eysch van my en̅ ic sal

dy dat heidene volc gheuē tot
dyn erfnisse ende die eenden
der eerden tot dyn besittinge.
Du salt dat volc regieren yn
een yseren roede. ende du salt
sie breken als een eerden vat.
Ende nu ghi coninge v̉staet
wert gelert die dat lant oer
delt. Dient den heren yn
vresen ende verblijt v tot hē
mit bevinge. Begripet
leringe op dat ghi niet en v̉
deruet van den rechtē wege
als die here toernich wert.
In corter tijt als syn toerne
sal bernē. salich syn sie alle

90

die in hem gelouē. Glorie.
Aū. Die manne syn tegē
my opgestaen sonder ontfar
micheit. ende sie en spaerden
niet myn siele. ic begaf myn huus
ende liet achter myn erfuisse.
vsikl' Ic gaf myn vtuerkoren
siele yn die hande myre viande.
Vader onse. Ende en leide ons
niet yn bekoringe. Mer verloes
ons van quade. Amē. Dat glo
riose liden cristi moet ons brē
gen tot der blyscap des para
dises. amē. Here heit geuen
die benedictie. Duermids sỹ
helige liden moet ons xp̄s

geuen gracie eñ benedie Amē.

In hem en was ge Ꝑphecia. daente noch schoente. ende wy sagen yn hem. ende yn hem en was gheen aensichte. Ende wy begherden hem eenen ver smaedden ende eenen alre ver worpensten der mānen. eenē man der rouwen eñ die sier heit weet. Ende syn aensich te was als een behuedet aen sichte. wair om wy hem voer niet en achten. Mer werlikē hie heuet onse sieten op ge boert. ende onse droefheit heft hie gedragen. Ende wy

rekenden hem to wesen als
eenen melaetschen mēschē
ende van gode geslagen ende
vernedert. mer hie is gewont
om onse boecheit ende geper
set om onse quaetheit. die cla
ge onses weden heuet hie ont
faen. ende ouermids syn lidē
syn wy gesont ghewordē. Mer
du here ontfarme dy onser.
Gode seg wi danc. Rūs. O ghi
alle die dair gaet biden wege
aendenct ende besiet of eenich
rouwe gelic is als myn rouwe.
ṽ. Aendenct al ghi lude ende
besiet myn rouwe. Of enich

rouwe gelick is als myn rouwe.

Pylatus taste Die versel'
thesu aen ende geiselde
den. ende die ridders vlochten
een croene van doernē eñ set
ten sie op syn hoeft. ende omslo
gen hem een pellen cleet ende
sie quaden tot hem ende seidē
Wes gegruet coninc der yodē.
Ende sie bedecten syn begerlic
aensichte ende sie gauē hem
kinnebacken slaghe ende sie
speghen yn hem eñ naemen
een riet ende slogen syn hoeft.
Mer du here ontfarme dyn on
ser. Gode seg wy danck. Rūs

Die alders der volke maec
ten eenen raet dat sie ihm mit
verradenis halden mochtē eñ
doden mit swerden eñ mit stoc
ken gingen sie ut als tot ee
nen mordener. vs Die bissco
pen ende die phariseen verga
derden eenen raet dat sie ihm
mit verradenis haldē moch
ten eñ doden. Mit swerden eñ
mit stocken gingen sie ut
als tot eenen mordener. He
heit gheuen die benedictie.
Ouumids der doget des heligē
cruces moet ons die here to
leiden totter blijtscap des ge

waren lichtes. Amē. Die and' lex

Die ridders naemē ihesū e
ende leiden den wtwart
ende hie droech hem seluē syn
cruce. Ende ghinc wt totter stad
die men caluarien heit eñ dair
cruesten sie hem ende twe and'
scalke aen die rechter syde ende
aen die luchter syde. mer yn dat
middel ihm. Mer du here ōtfar
me dyn onser. Gode seg wi danc.

Als tot eenē morder sit Rn̄s
ghi wtgegaen mi te vaen. Da
gelics was ic by v lerende yn
den tempel ende ghi en hielt
my niet. siet gegeiselt ledi

my te crucen. vs Doe sie die
hande hadden geslagē aen ihe
sū ende sie oen hielden seide ihe
hem. Dagelix was ic by v lerē
de yn den tempel ende ghi en
helt my niet siet gegeiselt
leidi my te crucen. Die derde ler
Naemaels do ihs wiste e.
dat thant alle dynge
vervult waren. Doe seide ihe
my dorst ende sie naemen een
spongie ende deden sie om een
reit ende vulden sie mit edic
ende mit gallen ende ghauēt
hem voir synē mont. Ende
doe ihs edic ghenaemē had

do seide hie het is veruult. Ende
mit geneigeden houede ghaf
hie synen gheest. Mer du here
ontfarme dy onser. Gode seg
wy danc. Rns. Als een lam
is hie geleit ter doet ende doe
hie qualiken gehandelt wart
en loec hie synen mont niet
op. hie is geleuert totter doet
op hie leuendich mochte ma
ken syn volc. V. Hie gaf syn
siele yn der doet ende is geacht
onder den misdadigen. Op dat
leuendich mochte makē syn
volc. Glorie sy den vader ende
den soen ende den heligē geest

Op dat hie leuēdich mochte
maken syn volc. Te laudam9
Wy louen dy god. wy be
nedien dy here. Wy
belien dy here der herē een co
ninc der coningen. Wy bekē
nen dy die getruest bist eenē
gloriosen geleider ende eenē
wonderliken verloser. Du
die ons verloest heuest mit
wtstortinge des bluets. Du
bist werdich te ontfaen lof
ende benedictie. Alle vleis
moet dy iubileren ende all
dat leuendich is moet dy beliē
louen. glorificieren. benedien

yn ewicheit. Amen. vers Here
ihu xpe wi aenbeden di eñ bene
dien dy wantu ouermids dy
nen heligē cruce die werlt ver
loest heuest. Ontfarme dy on
ser die gepassijt bist om ons.
God wilt laudes.
dencken yn mȳ hul
pe. Here to my te hel
pen haeste. Glorie si ꝛc. ps
Hoe lange vergetestu my
totten eende. hoe lange
kierstu dyn aensichte vā my.
Hoe lange sal ic settē raet
yn mynre sielē. ende rouwe yn
mynē herten ouer dach. Hoe

lange sal mȳ viant hem ver
bliden op my. here ontfarme
myns ende verhoere my. Here
verlichte mȳ oghen dat ic ghe
ne tyt en slaepe yn der doet. op
dat myn viant niet en segge ic
hadde mogentheit tegen hem.
Die ghene die my bedrouen
sullen hem verbliden ist dat ic
beweget werde. mer ic heb ge
hapet yn dyner ontfarmicheit.
Myn herte sal hem verblidē
yn dyne salicheit. ic sal syngē
den heren die my guede dynge
gegeuē heuet. ende ic sal mit
sange louen den naeme des o

uersten heren. Glorie. Is:
antif: Versmadenisse en angt
hebn sie my gedaen ende die
here is mit my als een starc
striter. Ymnus
nse schare moet blideli
ke louen cristu den be
holder die ons verloest heuet
van den vianden. ouermids
dat cruce ende die hemelsche
schare moet ons verbliden
mit loue. O ihu onse verlo
singe. die starke pyne dyns do
des ende dat wtstorten dyns
bloets moet onse herte bewe
gen op dat sie dy suecke. ie

ewige bequame gauē cristi
syn ons gegeuen ouermids
die geiselen· slagen ende die
salige wonden. O helige
maker der sternen· dat bloet
dynre wonden yn welkē bloe
de wy alle gewasschen syn dat
moet onse herten bewegē op
dat wy dat bescireien moeten.
beholder wil ons drenckē
mit den liden dyns dodes ouer
mids welken liden du ons ge
louigen menschen geuē wilste
die salighe blyscap. L of
ende eere si xp̄o vercoft ende
verraden mit eenen teiken

des vreden· gepassijt ter doet· son
der sake voert volc ende die ver
smade galgē. Amen. Capittel
Hyr om wilt dicke ouer
dencken den heren ihm
xpm wodanich wedersprekīge
hie geleden heuet van den sunde
ren· op dat ghi niet muede en wͦ
den yn uwen gemuete ontbliuē
de. Gode seg wy danck. versikl
Hie gaf syne kīnebacken den
ghenen die oen sloech. syn sie
le is veruult mit versmade
Ghebene Benedictus nisse.
Gebenedijt sy die here god vā
israhel want hie syn volck

geuandet ende verloest heuet.
Ende hie heuet ons opghe
richt den hoerne der salicheit
yn dauid syns kindes geslechte
Als hie gesproken heuet
wt monde synre heliger profe
ten die van beghinne der wlt
gewest hebn. Heil van on
sen vianden ende van all der
gheenre hande die ons hatē.
Om te doen barmhertichheit
mit onsen vaderē. ende te ge
dencken synre heliger gelof
nis. Den eet den hie swoer
tot abraham onsen vader dat
hie ons hem seluen gheuen

wolde. Op dat wy sond' anxt
verloest van den handen onser
viande hem dienen. In helich
eit ende yn rechtuerdicheit voer
hem al onse daghe. Ende du
kynt du bist een profete des ou'
sten geheitē. want du salt voer
gaen voer dat aensichte des he
ren to bereiden syne wege. To
geuen wicheit des heils synen
volke yn vergyfnisse hoere su'
den. Mit den bynensten der
barmhertichheit onses godes.
dair mede heuet ons geuãdet
die wt den hoegen opgegaen
is. Inlichte o here den die sit

ten yn duesternissen ende yn
scheme des todes to leiden onse
voete yn den wech des vreden. a̅
God en heuet synen eenigē
soen niet gespaert mer hie he
uet oen voer ons allen gegeuē.
Here verhoer myn gebet. Ende
myn roepen come to dy. Coll'
Here ihū xp̄e soen des le
uendigen godes die to
metten tijt om der menschen
salicheit woldes geuangen
werden. verraden. geslagen bi
dyn kinebacken eñ bespegen
wy bidden dy ghif ons versma
denisse ende laster om die glo

nie dyns heligen namē blide
lic te ontfaen ende also teghe
dencken stadelic dyns alre he
luchsten lidens· op dat wy sa
luchliken mogen werdich w᷑
den te comen tot der glorien dyn
re verrisinge· Die leues ende
regniers mit gode den vader
yn eenicheit des heligen ghees
tes een god yn ewicheit. Amē.
Here verhoer myn gebet. En
myn roepen come tody. Laet
ons benedien den here. Gode
seg wy danc. Alle gelovighe
sielen moetē ruesten yn vredē.
Amen. vsikel Here ihesu xpe

wy aenbeden dy en̄ benedien
dy. wantu ouermids dynen
heligen cruce die werlt ver
loest heuest. Ontfarme dy on
ser die gepassyt bist om ons.
GOd Die prime.
wilt dencken yn my
ne hulpe. he͛ to my te
helpen haeste. Glorie. Ymnus
O du sonne der gerechtich
eit die gedect worste
om dyn aensichte mit eenē
doeke. bespot mit gebogedē
knien ende gepynicht mit
slagen. Wy bidden dy nern
stelic dattu ons wilst genae

dich wesen · ende ouermids dȳ
guedertirenheit wilst ons lei
den tot der blijtscap. Lof eñ
eere sy xp̄o · vercoft ende ver
raeden mit eenen teiken des
vreden · gepassijt ter doet son
der sake voert volc yn die v̄
smade galge. Amen. Psalm
God ordel my ende onder
vynt mȳ sake vā den
quaden mēschen · van den boe
sen eñ bedriegendē vrie my.
Wantu bist god mȳ starc
heit wair om heuestu my ver
dreuen ende wair om gae ick
vourt bedrueft als my die vi

aut pyuicht. Sende wt dyn
licht ende dyn wairheit sie heb
ben my wtgeleit ende togeleit
yn dynen heligen berge ende
yn dyn tabernakel. Vnde
ic sal yngaen totten altaer
godes to gode die myn ioget
verblijt. Ic sal dy bichten
mit loue. god myn god. myn
siele wair om bistu bedroeft
ende wair om mede verstuer
stu my. Hope yn gode wāt
ick noch hem belien sal. salich
eit myns aensichtes ende myn
god. Glorie. Alst. Antiffe.
O myn god myn hulper ic

en heb myn aensichte niet afge
kiert van den ghenen die my be
grepen ende yn my spegen ende
dair om en byn ic niet cōfuys.
Verblijt v die dat Cap.
liden cristi draget op
dat ghi yn die openbaringe
synre glorien verblidē moget.
Gode seg wy danc. Rūs. Die
gheest ons monds cristus die
here is geuangen. vs. Om on
se sunden Is cristus die here
geuāgen. Glorie sy den vader
en den soen en den heligē geest.
Die gheest ons mondes crist9
die here is geuangē. vs. Hie

versette hem die blijscap ende
ner den doet. Ende versmade
alle confusij. Here verhoer
myn gebet. Ende myn roepen
come to dy. Collect

Here ihu xpe soen des le
uendigen godes die to
prime tijt wordest geleit voir
pilato den richter ende ledest
dat alre wredeste ordel wy bid
den di oetmodelic dattu ons on
saligen wils te hulpe comen
yn den ordel dat wy niet en wer
den verdoemt mit der ewiger
pynen mer dat wy moeten
verdienen versellet te werden

mit dynē saligē yn den ewigen
leuen. Die leues ende regniers
yn eewicheit des heligē gheestes,
een god yn ewicheit. Amē. He
verhoer myn gebet. Ende myn roe
pen come to dy. Laet ons bene
dien den heren. Gode seg wi dāc.
Alle gelouige sielen moetē rues
ten yn vreden. Amen. Versikel
Here ihu xpē wy aenbeden dy
ende benedien dy. want tu ouer
mids dynen heligen cruce die
werlt verloest heuest. Ont
farme dy onser die gepassyt
bist om ons. Die terne.
Deus in adiutoriū meū. etc.

God wilt denken yn my̅
hulpe. Here to my te
helpen haeste. Glo
rie si. Alst was. &c. ymnus
O du criste die worste ghe
leit totter pynē te dragē
dyn cruce op dynē schulderen
voir ons onsaligē. Ghif
ons dy also te mynnen ende een
helich leuen to leiden. op dat
wi werdich werden te gebrukē
die ruste des hemelschen va
ders lants. Lof ende eere si
cristo vercoft ende verradē. mit
eenen teiken des vreden ghe
passijt ter doet sonder sake

voert volc yn die versmade ge.!
God hoer ps. ge. Amē.
mȳ gebet als ic bidde.
vrie myn siele van den vaert des
viants. Du heuest my be
schermet van der vergaderinge
der quader menschen. ende vā
veelheit der gheeure die boes
heit wrachtē. Want sie heb
ben hoer tongen scharp ghe
maect als een swert. sie leden
lagen een bitter dync op dat
sie solden bestricken hemelike
den onbevlecten. Die sullē oen
haestelike schieten. ende en sullē
niet ontsien. sie hebn oer boese

Hir beghynt die vigilie. ps

Bidde wy vour
die gelouighe
doden. Here ghif
hem die ewige
ruste ende dat
ewige licht moet hem luchtē.
sie moetē rusten yn vreden. Amē.
My hebn ombe Inuitator
uangen die suchten des todes.
die droeuige seer der hellē heb
ben my ombeuangē. Venite
Coemt laet ons seer ver
vrouwen ten here. laet
ons iubilieren gode onsē heil
geuer. Syn aensicht laet ons

te vorē begripen mit belien.
ende laet ons mit salmē tot
hem volhertelike blijschap
hebn. Wy hebn ombeuan
gen die suchten des todes. die
droeuige seer der hellē hebn
my ombeuangē. Want
god is groet here ende groet
coninc. op al die gheen die got
lic syn. want die here en ver
drift niet syn volc. want yn
synen handen syn al eenden
van eertric ende hoecheit der
berghe siet hie. Die droeuige
seer der hellen hebn my om
beuangē. Want sijn ys

dat meer ende dat heuet hie
gemaket ende dat droge lāt
hebn syn hande geuest. Coemt
laet ons hem aenbeden. laet
ons voir gode neder uallen.
laet ons schreyen voer den hē
die ons gemaect heuet. wāt
hie is onse here ende onse god
ende wy sijn syn volc ende scha
pe synre weiden. Wy hebn
ombeuangē die suchten des
todes die droeuige seer der hel
len hebn my ombeuangen.
Of ghy huden hoert syne
steme en verhardet niet v her
te gelick dat v vadere my ver

toernē yn den dage der becorin
gen yn der woestine dair myn
vadere becoerden proefden ende
sagen myne werke. Die droe
uige seer der hellen hebn my
ombeuangen. Viertich ia
er was ic naest desen geslechte
ende sprac altoes dese dwalen
yn den herten. ende si en beken
den niet myne wege. ende ick
swoer hem yn mynen toerne
dat sie niet en solden gaen yn
myn ruste. My hebn ombe
uangen die suchten des dodes
die droeuige seer der hellen heb
ben my ombeuangē. Heer

ghif hem die ewighe ruste en̄
dat ewighe licht moet hem lich
ten. Die droeuighe seer der hel
len hebn my ombeuangē. My
hebn ombeuangē die suchten
des dodes die droeuige seer der
hellen hebn my ombeuangē.
añ Ic sal behaghen den here
yn den lande der leuender. ps
Ic mynde want die here sal ver
hoeren die stēme myns gebe
des. Want hie to my neich
de syn oeren ende yn mynē da
gē sal ic hem inroepē. My
hebn ombeuangē die droeui
ge seer des dodes. en̄ die anxte

der hellen vonden my. Ick
vant bedruckenisse. ende wē en
den naem des heren aenriep ic.
Here verlose mȳ siel ont-
fermich ende gerechtich here.
ende onse god ontfermē dy.
Tokier dy mȳ siel yn dyn
ruste. want die here heuet di
guetlic ghedaen. Want hie
vtrede myn siel van den dode
myn oghen van den traenen
myn voete van den valle. Ic
sal behagen den her. yn den lā-
de der leuender. Here ghyf
hem. Añ. Ic sal behagen den
here yn den lande der leuender.

ant Och my want mȳ ellende
wanderīge is verlenget. ps.
Totten heren riep ic als
ic bedrouet was. ende
hie verhoerde my. Heere ver
lose myn siel van quaden lip
pen. ende van der valscher tō
gen. Wat salmen dy geuē.
of wat mach men dy voerset
ten weder die valsche tonge.
Scharpe pyle des mechti
gen mit verderuendē kalen
Och my want mȳ ellendi
ge wanderinge is verlenget
ic heb ghewont mitten die
yn cedars tabernakel woen

de. myn siel was alte seer wo
nende yn ellende. Mitten
die den vrede haten was ick
vredesom wāner ic hem to
sprac so aenuochtē sie my te
vergeues. Here gink hem
die ewige custe. ✠ Anti. Och
my want mȳ ellendige wan
deringe is verlenget. An. Die
here behuet dy van allē qua
den die here moet behuedē dyn
In den bergen psalm. siel.
heb ic verheuen mȳ ogē
daer my hulpe van comē sal.
Myn hulpe coemt van den
here die gemaect heuet hemel

ende eerde. Hie en sal niet
geuen dyne voete yn bewegī
ge. noch hem en sal niet vakē
die dy behuet. Nu siet hem
en sal niet vaken noch slapē
die israhel behuet. Die hē
behuede dy die here is dyne be
schermīge op dyne rechter hant.
Dy en sal die sonne niet ber
nen des dages. noch die maen
des nachtes. Die here behu
et dy van alle quaet. die here
moet behueden dyn siel. Die
here behuede dynē yngane. eñ
dynen uitgane van nu hent
yn ewicheit. Here ghif hē ꝛc

añ Die here behuet dy van
allen quaede die here moet
behueden dyn siel. añ Oftu
die boesheit verholdes here.
o here wie sal dat lydē moegē.

Here van den diepē ps
heb ic geroepen totti.
o here verhoer myn stēme.
Dyn oeren moetē tohoerē
yn die stēme myns biddens.
Oftu die boesheit verholdes
here. o here wie sal dat liden
moeghen. Want by dy is
genaedicheit. ende om dyne
ewe verbeide ic dy here. Vā
der metten tijt wachte hent

ter nacht hopede isrl' yn den
here. Want by den here is
barmhertichheit. eñ by hem is
ouervolle verlosinge. Vn
hie sal israhel verloesen vā
al synre boecheit. Here
ghif hem. ic. añ Oftu die
boecheit verholdes here. o hē
wie sal dat lyden moge. ant
Die werke dynre hande en v̄
smae niet. Psalmus
Ic sal dy belien yn al mynen
hertē. wantu heues gehoert
die woerde myns monds. In
der tegenwordicheit der enge
le sal ic dy singen. ic sal aen

beden to dynen heligē tempel
ende sal belien dynen heligē
naem. Op dyner ontfarm
herticheit ende dyne waerheit.
wantu groet gemaket heues
bouen all naem dynē heligē.
In welken daghe ic dy aenroe
pe soe verhoer my. ende du salt
vermanichuoldighē die doe
ghede yn mynre sielē. Dy
belien here al die conīge der er
den want sie hebn gehoert die
woerde myns monds. Ende
sollen singen yn den weghe
des heren. want groet is die
glorie des heren. Want

die here is hoghe ende siet aen
die nederen ende die hoegen
kent hie van veers. Ist dat
ic wandere yn mids der bedr
ucnisse du salst my leuēdich
maken. ende bouen den toern
myre viande wtreckedestu dȳ
hant ende dyn rechterhant
make my beholden. Die
here sal vergelden voir my.
here dyn ontfermicheit yn ee
wicheit. en versmae niet die
werke dynre hande. Here
ghif hem. ic. an Die werke
dynre hande en versmae niet.
an God dynre guedertierēheit

bidde wy dattu dy werdigen
wilst hem te geuen lichte eñ
rustelike wonīghe. Magt
Myn siel maect groet
den here. Ende myn
gheest heuet sick hoege ver
vrouwet yn god myn heil.
Want hie heuet aengesiē
die oetmoedicheit synre dier
nen. siet daer van sollen my
salich heten alle ghebuerte.
Want hie heuet my grote
te dyngē ghedaen die mech
tich is ende syn helige naem.
Ende syn barmhertichheit
is van geslechte tot geslech

te den die hem ontsien. Hie
heuet macht ghedaen vn̄ sy
nen arme. hie heuet v̄stroiet
die houerdigē van gedanke
syns herten. Hie heuet af
gesat die mechtigen vā den
stoele. ende heuet gehoeget
die oetmoedigen. Die hū
gerigen heuet hie gevult
mit guede. ende die rikē liet
hie ydel. Hie heuet ontfā
gen israhel syn kynt hem
gedachte synre barmhertich
eit. Als hie gesproken
heuet tot onsen vaderē abra
ham. en̄ syn geslechte yn ee

wicheit. Here ghif hē. x. an

God dynre guedertirenheit bidde wy dattu dy werdigē wilst hem te geuen licht ende rustelike woninge. an Here myn god mynē wech wise te rechte vn dynen aensichte. ps

Here mit dynen oere ver nym myne woerde. eñ bynnen verstaut myn roepē. Denck vn die stēme myns gebeds. myn coninc eñ myn god. Want tot dy here sal ic beden. ende vroe morgens saltu verhoeren myn stēme. Vroe moergens sal ic aen

dy staen ende sal sien. wātu
en bist niet die god die die boes
heit wil. Noch die bose en
sal niet by dy woenen. noch
die ongerechte en sal niet bli
uen voer dynē oghen. Du
heues gehaet alle die boesheit
werken. du salst verliesen al
die loegen spreken. Den
man der bloede ende den droe
genachtigen sal die here mit
misnoeghen vlien. mer ic yn
die mannichuoldicheit dynre
ontfermicheit. Ic sal yngaē
yn dyn huis ende sal aenbedē
to dynen heligen tempel yn

dynre vrese. Here leide my
voert yn dyne rechtuerdich
eit om myne viande. ende wi
se te recht yn dynē aensichte
mynē wech. Want yn oe
ren monde en is die waer
heit niet. oer herte ys ydel.
Oer kele is een apen graef
sie wrachten bedriechlike
mit oeren tongen. god oer
del sie. Sie moeten afual
len van oeren gedachten.
nae der manichuoldicheit
oers afkierens van dy soe
verdrijf sie. want sie dy hē
vertoernden. Alle die

hopen yn dy solen verblide
yn dy. Sie solen hoghe ver
vrouwen. ende du salst wo
nen yn hem. Unde groete
glorie solen sie yn dy hebn. al
die dyne̅ naemen mynen.
wantu salst benedien den
gerechten. Here du heues
ons gecroent. als mit eene̅
schilde dyns gueden willen
Here ghif hem. etc. ant
Here myn god myne̅ wech
wise te recht yn dynen aen
sichte. an Kier dy om here
ende trecke wt myn siele.
want hie en is yn den dode

niet die dynre gedenkē sal

Here yn dynre verbol p̄
genheit en strafe my
niet. ende yn dynen toerne en
berispe my niet. Ontfermi
dy mynre here. want ic kranc
byn. make my gesont. want
al myn gebeente syn mede
gestoert. Ende myn siele
is alte seer gestoert. mer du
here wo lange. Kier dy
om here ende treck wt myn
siel. make my gesont om dyn
barmherticheit. Want
hie en is yn den dode niet die
dynre gedencken sal. en wie

sal yn der hellen dyner beliē.
Icheb gearbeit yn mynen
suchten. ic sal myn bedde was
schen op elke nacht mit my
nen traenen. ic sal beghietē
mȳ gespreide bedde. Myn
oghe is van verbolgenheit
seer gestoert. ic byn veraldet
onder al mynen viandē. Gaet
al van my die boesheit wer
ken. want die here heuet ver
hoert die stēme myns schrei
ens. Die here heuet ver
hoert mȳ bede. die heuet mȳ
gebet ontfangen. Alle mȳ
viande moetē hem schamen

ende voel seer werdē gestoert.
sie moeten omgekiert wer
den· ende schamen hem seer
snellick. Here ghif hem. an
Kier dy om here ende treck wt
myn siel· want hie en is yn dē
dode niet die dynre gedenkē
sal. an Op dat hie sulke stōt
als een lewe niet en gripe
mȳ siel als hie niet en is
die sie verloese noch behold
Here myn god yn ps
dy heb ic gehaepet
behalde my van al den die
my veruolgen eñ verlose
my. Op dat hie sulc stōt

als een lewe niet en gripe
myn siel als hie niet en is
die sie verlose. noch beholde.
Here myn god ist dat ick
dit heb gedaen. ist dat boes
heit is yn mynen handen.
Heb ic hem weder gegol
den den die my quaet weder
deen. so sal ic te rechte afual
len. ydel van mynē viandē.
So veruolge die viant
mȳ siele. ende begripe ende te
trede myn leuen yn die eerde.
ende vermake myn glorie
te stubbe. Stant op here
yn dynē toern eñ verhoghe

dy. yn den eende myre viande.
Staet op here myn god
yn dat gebot: dattu gebodē
heues: ende die vergaderīge
der volke solen dy omstaen.
Ende om dese soe gae weder.
yut hoghe. die here richter
die volke. Richte my here
nae mynre rechtuerdicheit.
ende nae mynre ōnoselheit.
bouē my. Die boecheit
der sundere die volwasse ē
du god du salst te recht e
wisen den rechtuerdighen.
die ondervindes die herten
ende nieren. Myne recht

nerdighe hulp is van den he.
die behaldet die gerechte va̅
herten. God is een recht
richter staer en̄ lidende. sal hie
hem op alle sunderlige daghe
toernen. Wert dat ghi niet
en bekierden soe sal hie blenc
kende scudden syn sweert.
synen boghe heuet hie ghe
spannen. ende hefteu to ghe
macet. In den boghe heft hi
bereit die vate des todes. en̄
syn geschutte heuet hie ge
maket mit brande. Siet
hie teelt die ongerechtich
eit en̄ outfeuc dat drouige

seer. ende heuet ghewonnē
die boesheit. Hie opende
die onreine diepheit ende
wegroef die. ende viel yn
die kule die hie gemaect
had. Syn droeuige seer
sal weder keren yn sijn hoe
uet. ende syn boesheit sal ne
der gaen yut hoechste van
synen hoefde. Ic sal belij
en den here nae synre recht
uerdicheit. ende ic sal singē
den naem des alre hoechstē
heren. Here ghif hē. ant
Op dat hie sule stout als
een lewe niet en gripe mijn

siel·als hie niet en is die sie
verlose noch beholde. Ant
Van der poerten der hellē
wtnemet here der sielen.
vader onse. Eñ en ynleide. z.
Spaer my Die yerste lex
here. want myñ daghe e
en syn niet. wat is die men
sche dattu oen groet makes·
of waerom setstu dyn herte
weder hem· du vandest oen
yn der dagheraet. eñ haeste
lic proefstu hem· wolange
en spaerstu my niet. noch
en laetstu my niet. dat ick
slynde mynē spekel· ic heb

gesundichz. wat sal ic dy doē
o hierde der menschen. Wair
om heuestu my geset tegen
dy. ic byn my seluen swaer
geworden. wair om en drae
gestu niet mȳ sunden. ende
wair om en afnemestu niet
mȳ boesheit. siet nu slaep ic
yn den ghestub. ende suecste
my vroe ic en sal niet bliuē
de syn. Rns. Here die dyn
dienre geschapen heues ōt
fermt oere. ende wat sie las
ters yn den dat sie die viāt
bedroghen heuet v̄gaedert
hebn die afwassche mit

verghifnisse du die bist mil
de ende barmhertich. vs Of
yu hem sijn enige schulden
die pynen wert sijn. of enige
misdaden weder dyn groete
herlicheit. Die afwassche mit
vergifnisse du die bist milde
ende barmhertich. Die and l'

Mynre sielen verdriet
myns leuens. ic sal
myn sprake laten gaen we
der my. ic sal spreken yn die
bitterheit mynre sielen. ick
sal segghen gode en wil my
niet verdoemen. Bewise my
waer om ordelstu my aldus

dunct dat guet oftu my on
recht dedes ende bedruckes
my dyn werck dynre hande
ende helpes den raet der geen
re die van dy syn gekiert.
Syn dyn oghen vleischelick
of siestu als die mensche
siet. syn dyn daghe als des
menschen daghe ende dyn ia
ren als die menschelike ty
den. In den dattu sokes myn
boecheit ende ondersoekes
myn sunden du salst weten
dat ic niet verkeerts gedaē
en heb. want ten is niemāt
die van dynre hant weder

ken mach. añ. D yne hā-
de hebn my gemaect here eñ
hebn my te mael geformet.
mer ic een meusche gheborē
van den wiue die cleine tijt
leuet heb gesundicht ende
boetheit gewracht yn dynē
aensicht. vs. Als du comes
te gericht en wil my niet ver
domen. op dat die viant niet
en verblide op my. In dynen
aensicht. Die derde lexe.

D yne hande hebn my
gemaect here. eñ hebn
my te male geformet. al om
ende om ende aldus haeste

lic nederwerpestu my. Ic bid
ghedenc dattu my als slick
makedes ende dattu my sals
wederbrengen yn gestub. he
uestu my niet als melc ghe
molken. ende als kese heues
tu my te gader gerõnen. du he
ues my gecleet mit vel ende
mit vleis. mit beuẽ eñ mit
senen heuestu my vergadert.
leuen ende barmhertichheit
gaefstu my. ende dyne van
dinge heuet bewart mynẽ
gheest. Rñs. Ic bid here
ghedencke dattu my als slyc
maectes. ende dattu my salst

weder brengē yn gestub·he
uestu my niet als melck ghe
molken ende als kese heuestu
my te gader gerōnen·du he
ues my gedeet mit vel eñ mit
vleis mit benen eñ mit senē
heues tu my vergadert·Leuen
eñ barmhertichheit gaestu my
ende dyn vandīge heuet be
wart mynē gheest·Heuestu
my niet als melc gemolken
ende als kese heuestu my te ga
der gerōnen du heues my ge
deet mit vel ende mit vleis
mit benen eñ mit senen he
uestu my vergadert·Here

ghif hem die ewighe rust ende
dat ewighe licht moet hem
luchten. Heuestu my niet als
melc gemolken ende als kese
heuestu my te gader geronnen
Du heues my gecleet mit
vel ende mit vleis mit benen
ende mit senen heuestu my
vergadert. ant. In der stede
der weiden daer hie my sette.
Die ander nocturne
Die here regiert my ende
my en sal niet ont
breken. yn der stede der weiden
daer hie my sette. Op dat
water der wedermakinge

heuet hie my op gheuoet. eñ
bekierde mȳ siele. Hie vort
leide my op die pade der recht
uerdicheit. om synen naem.
Want of ic wander yn mit
ten scheem des dodes. ic en sal
dat quade niet ontfruchten.
wantu here mit my bist. Dy
ne roede ende dyn staf die troe
sten my. Du heues een ta
fel bereit voir mynē aensich
te weder die gheen die my be
drucken. Du heues vet ge
mact mȳ hoeft yn olie. ende
mȳ kelc die dronken mact
woe ouerclaer ys hie. Dyn

ontfarmherticheit sal myne nae
volghen al die dage mijs le
uens. Op dat ic woene yn
den huse des heren yn lancheit
der daghe. Here ghif hē. Añ
In der stede der weiden daer hie
my sette. Añt Die achterla
tenis mynre ioget eñ mijre
onwetenheit en wil here
niet gedenken. Psalmus.
Totti here heb ic opge
heuen myn siel. mȳ
god yn dy getruwe ic niet
en laet my schamen. Mȳ
viande en laet my niet bespot
ten. want al die dy liden en

solen niet confuys werden.
Alle die bose dynge doen
voel ydelike die werden con
fuys. Here bewise my dyn
wege. ende leer my dȳ pade.
Richte my here yn dynre
warheit. ende leer my wāt
du bist myn god ende myn here
gesūtmeker. ende al den dach
heb ic dy verbeit ende verwach
tet. Gedencte here dynre
ontfermenisse. ende dynre ōt
fermicheit die van ewichei
den syn. Die achterlatenisse
mynre ioget ende mynre onwe
tenheit. en wil here niet ge

denken. Mer ghedenke
myre nae dynre barmher
ticheit: du here om dyn̄ guede.
Die here ys suete ende ge
recht: dair om sal hie ewe
geuen den die dy misdoen
yn den weghe. Hie sal to
rechte wisen de sachtmoedi
gen ynt gerichte ende dē suet
hertigen sal hie leren syne
wege. Alle die weghe des
heren syn ontfarmicheit
ende wairheit den gheuen
die dair eyschen syn testa
ment ende syn getuge. Doer
dynen namē here saltu ge

nadich wesen myre sunde̅.
want der vele ys. Wie is
die mensche die den heren
ontfruchtet. hie sette hem
die ewe yn den wege den
hie vercoes. Syn siel sal
bliuen yn gueden. en̄ syn
saet sal eruen die eerde. D
ie here is een vast firma
me̅t den die hem o̅tfruchte̅.
ende syn testament op dat
hie hem openbaer werde.
Myne oghen syn altoes
totten heren. want hie sal
aftrecken myne voete va̅
den stricke. Besie yn my

ende ōtfarme mynre. want
ic eenich ende arm byn. Die
bedruckenissen myns hertē
syn gemenichuoldicht. wt
nym my van mynē noeden
Siet myne nederheit ende
mȳ arbeit. ende verghif al
mȳ achterlatenissen. ende
verghif al mȳ achterlatenis
sen. Besie myn viande
want sie syn gemenichuol
dicht. ende mit bosen haete
hebben sie my gehatet. Be
hoede myn siele eñ wt nym
my ende niet en laet my scā
men. want ic gehapet—

heb yn dy. Die ōnoselen
ende gerechten heugē my aen
want ic dy wachtende toge de.
Verlose god israhel van
al synre bedrucnissen. Here
gheef hem die ewighe ruste. etc.
Ant Die achterlatenisse
mynre ioghet ende mynre
onwetenheit en wil here
niet gedencken. Ant Ic gelo
ue te sien die guede des herē
yn den lande der leuēdiger.
Die here ys myn̄ yn ps
lichtinge ende myn̄ heil
van ween sal ic vruchten.
Die here ys beschirmer

myns leuens. van ween sal
ic beuen. Als die schedigē
naken op my. op dat sie etē
mȳ vleisch. Myne viande
die my bedrucken. sie syn ge
krenket en̄ syn geuallē. Ist
dat sie weder my setten hoer
heer niet tenten. yn dat sal
ic hapen. Een bad ic van
den heren. dat sal ic eyschen
de soeken. op dat ic ynwone
yn den huse des heren. alle
die dage myns leuens. Op
dat ic sie den wille des herē
ende visitier synen tempel.
Want hie bedecte my yn

synē tabernakel yn den dage
der boser beschermede hie mi
yn dat verborgende syns ta
bernakels. In den vastē
steinen verhoeghede hie my
eñ nu heuet hie my verhoe
ger mȳ houet bouen myn
viande. Ic ghinc om eñ om
ende al todende offerde ic yn
synē tabernakel offer der
ropender stēme. ic sal den
heren syngen ende eenen
psalme spreken. Verhoer
here myn stēme dair ic mede
repe to dy. ontfarme mȳs
ende verhoere my. Myn

herte sprac aldus to dy. dyn
aensichte sal ic eyschende soe
ken. myn aensichte heuet dy
eyschende gesocht. O yn
aensicht en kier niet van my
here. noch en vanneige dy
niet yn toerne van dynen
knechte. Wes myn hulper
here en begeue my niet: noch
en versmae my niet god myn
heilgeuer. Want myn vader
ende myn moder hebn my gela
ten mer die here aen naem
my. Sette my een ewe yn
dynen wege. ende to rechte wi
se my yn den gerechten pade

om mȳ viande. En wil
my niet ouergeuē yn die sie
len der. die my bedruckē. wāt
die bose getuge stonden op me
der my. ende die boesheit heft
hoer seluē gelogen. Ic ge
loue te sien dat guet des herē
yn den lande der leuendiger.
Verbeide des herē. werke
manlike ende dyn herte wer
de mede gesterckt. ende verbei
dende lijt den heren. Here
ghif hem. ꝛc. ant. Ic geloue
te sien dat guet des heren yn
den lande der leuender. ant
Die here mede sette sie mit

den princen mitten princen
syns volcs. Vader onse. En
en ynleide ons niet yn beco
ringe. mer verloes ons va
den quade. Amē. Die vierde l.

Antwoerde voer my wo
voel boesheiden ende
sunden heb ic. myne quaet
heiden ende myn achterlate
nissen tone my. Waer om hu
destu dyn aensichte en holdes
my voir dynē viant. Weder
dat blat dat van den wynde
geuort wort toenstu dyne
macht. ende du veruolges
een droge caf. Want du scri

ues weder my bitterheiden
ende wils my vernietē nit
ten sunden mynre ioget. Du
heues gesat mynen voet
yn die senen. eñ heues nau
we ontholden all myn pade.
eñ heues die voetstappen
mynre voeten gemerct. nu
die alse vuele etter to niete
werden sal. ende als een cleet
dat gegeten wort van den
motten. Rñs. Here ont
bynde hoer sielen van allē
banden der sunden op dat
sie yn der glorien der opuer
standenisse werdich wesē

moten dat sie opuerweckt
werden onder dynē helugen.
v. Gyf hem here die ewige
ruste ende dat ewige licht
moet hem lichten. Op dat sie
yn der opuerstandenisse wer
dich wesen moeten dat sie op
uerweckt werden onder dynē
helugen. De vifte lexe. Homo
Die mensche geborē vā
den wiue leuet corte
tijt eñ wort veruult mit
voel yameren. Die als een
bloeme vort comet eñ wert
te vreuen eñ gaet en wech
als een scheem eñ en bliuet

nūmermeer yn eenē state.
ende du haldes voir werdich
dattu op aldusdane oplukes
dyn ogen en̄ to leidene hem
mit dy yne gerichte. Wie ma
ch reyne maken dat ontfan
gen is van onreinen sade
dan du die allene bist. Cort
syn die daghe des menschen
ende dat getael der maenden
is by di. Du heves ghesat
syn termyne die niet vorder
gaen en moegen. Dair om
vangane van hem en wey
nich op dat hie ruste. hent
dat come syn gewonschede

dach als eens huerlincs. Rūs

My bidu dyne guedertierē
heit alre guedertireuste va
der dattu werdigen wilst
hem te geuen verlichte eñ
rustelike woninge. v̄s Ot
farmer eñ ontfarmhertige
alre lieueste mȳner der men
schen wy ȳnigen verbiddē
dyne guedertirēheit. Dattu
werdigen wilst hem to ge
uene verlichte eñ rustelike
woninge. Die derde lexe.

Wie sal my geuē dattu
my yn der hellen be
schirmes ende behuedes

heut dat ouerlide dyne v̄bol
genheit ende my settes tijt
dair du mynre ynne weder
gedenkest. Vermoedestu dat
die dode anderwerf sal leuē.
yn allen dyngē dair ic nu ȳ
ne ridderlike vechte verwa
chte ic heut dat come myne
v̄ynen verwandelige. Du
salt my roepen ende ic sal
dy antwoorden. ende du salt
den werken dyne hande rei
ken dyne rechterhant. Mer
du heues ouergetellet myne
gange mer spaer mynē su
den. Rūs Here onse god wi

bidn dy dattu ontfaes die
sielen der begrauener. daer
du dyn bluet omme gestort
heues. wederdencke dat wy
syn gestubbe. eñ die mensche
als hoy. ende als die bloeme
des ackers. V̓s. Ontfarmich
ende ontfarmer ende gerech
te here. Wederdencke dat wy
syn gestubbe eñ die mēsche
als hoy ende als die blome
des ackers. Here ghif hem
die ewige ruste ende dat ewi
ghe licht moet hem lichten.
wedergedencke dat wy syn ge
stubbe ende die mensche als

hoy ende als die blome des ac
kers. an̄. En beghif my
niet here myn̄ god ende en van
gae niet van my. Die derde
Here yn dyner ver noc. 3
volgenheit en strafe
my niet: ende yn dynē toerne
en berispe my niet. Want
dyne geschutte steken yn my
ende du heues gestadiget dy
hant op my. Gheene ghe
suntheit en is yn mynē vlei
sche van tegenwordicheit
dyns toerns. gheenē vrede
en is yn mynē ghebeente vā
tegenwordicheit myre sun

den. Want myne boeshei
den syn myn houet bouē ge
gaen. ende op my beswaert
als een swaer borde. Myn
lydtawen syn vervult mit
verdoruē. van tegenwordich
eit mynre onwischeit. On
salich byn ic geworden. ende
ic byn gecrūmet hent ten
eende. ende al den dach yngīc
ic bedrouet. Want myn
leenden syn vervult mit be
spottene. ende ghene gesut
heit en is yn mynē vleische.
Ic byn gedruct eñ genedert
alte seere. ende ic brūmede vā

suchten myns hertē. Heer
al mȳ begerte is voer dy. eñ
myn suchten. en is voer dy
niet verborgen. Myn her
te is yn my seer gestuert: mȳ
cracht heuet my begheuen
ende dat licht mynrē oghen
en is niet mit my. Myne
vriende ende mȳ naesten sie
genaecten tegen my eñ stou
den. Ende die my by wae
ren die stonden veer vā my.
eñ die mȳ siel sochten die da
den my macht. Ende die
my quade dynge versochtē
die spraken ydelheit. ende

dachten al den dach valscheit.
Mer ic als een doue en hor
de niet. ende als een stomme
die synen mont niet op en
luket. Ende ic byn ghe
worden als een mensche
die niet en hoert. ende als
een die gheen wedersprekē
en heuet yn synē monde. W
ant yn dy here heb ic gehae
per ende du salt my verho
ren here myn god. Wāt
ic sprac op gheene tijt en
moeten myne viande op
my bouen verurouwen. als
myn voete wordē beweget

so spraken sie op my groete
dyngen. Want ic yn die
plage der pynen bereit byn
ende myn wee is altoes yn
mynen aensichte. Want
ic sal vortkundigen myne
boesheit. ende om myne sū
den dencken. Myne vian
de leuen ende syn gestadiget
op my. ende syn vermenich
voldicht. die my boeslick
gehatet hebn. Die my
quade voer guede wederge
uen die hebn my afgetreet.
want ic die guetheit nae
volghede. En begint my

niet here myn god. ende en
van gae niet van my. O
encke yn myn hulpe here myn
god myns heils. Here gif
hem. &c. ant. En beghinf my
niet here myn god. ende en van
gae niet van my. an. Mack
gesunt here myn siele. want
ic dy gesundiget heb. ps
Selich is die dair yuwen
dichliken verstaet op
den noetdurftigen en op den
armen. yn den quaden dage
sal oen die here verlosen.
Die here beholdene ende
makene leuendich. en ma

kene salich yn der eerden · ende
en ouergeues niet yn die sie
len synre viande. Die here
brenge hem hulpe op dat bed
de syns droeuigen seers · all
syn ghespreide bedde heues
tu omgekiert yn synre crāc
heit; Ic sprack here ōtfar
me dy myns · mack gesunt
myn siele. want ic dy gesun
diget heb. Myne viande
spraken my quade · wāner
sal hie steruen ende syn nae
me vergaen. Ende wast
dat hie bynnen ghinc op
dat hie saghe · hie sprac ydel

dinge. ende syn herte sal hem
seluen boesheit vergaderen.
Hie wtghinc buten. ende
sprack yn dat selue. Weder
my ruenden alle mȳ viande.
weder my dachten sie quaet.
Een boese wort settē sie
weder my. die daer slaept en
sal hie niet meer doen op dat
hie verrise. Want die men
sche myns vreden yn den ick
trouwede. die myn broet att
die heuet groetlikē vermeert
die ondertredinge op my.
Mer du here ontfarme mys
ende verwecke my weder en

ic salt hem vergelden. In dē
bekande ic dattu my woldes.
dat mȳ viant hem niet en
sal verurouwen bouen my.
Mer my ontfengestu om
die ōnoselheit. eñ medeuesti
gestu my yn dynē aensichte
yn ewicheit. Ghebenedijt
sistu here god ysrahels van
ewicheit yn ewicheiden. dat
gewerde dat gewerde. Here
ghif hem. r. ant. Mack ge
sunt here mȳ siele. want ic
dy ghesundiget heb. ant.
Myn siele heuet gedorst tot
gode den leuendigen borne

wāner sal ic comen eñ apen
baer verschynen voir dē aen
sichte godes. Sicut desiderat
Als die hirt begheert tot
den bornen der water
also begert o god myn siel
totti. Myne sielen heuet
gedorst tot gode den leuendi
gen borne. wāneer sal ick
comen ende apenbair ver
schynen voir den aensichte
godes. Myne trane warē
my brode dach ende nacht. als
men my dagelix seget wair
ys dyn god. Dese dynge
heb ic ouergedacht ende wt

goet yn my myn siele. wāt
ic sal ouergaen yn die stede
des wonderlikē tabernakels
hent totten huse godes. In
der stēmen der hogher wou
den ende des beliens is dat ge
luyt des gheens die dair wer
schappen. Wair om bistu
bedroeft siele myn. eñ wair
om verstuerstu my. Hope
yn gode want ick noch hem
belien sal. salichgheuer mȳs
aensichtes ende myn god.
To my seluen is mede ver
stuert myn siele. dair om sal
ic dyns gedencken van den

lande der yordanen ende her
monijm van den deinē ber
ghe. Dat afgront ynro
pet dat afgront. yn der stē
men dynre caracterē. Alle
dyne hogen ende alle dyn vlo
den syn ouergegaen ouer my.
In den dage geboet die here
syne ōtfarmicheit. ende yn
der nacht synen sanc. By
my is myn gebet tot gode myns
leuens. ic sal to gode sprekē
du bist myn ontfanger. W
air om vergetestu my. ende
wair om gae ic bedroeft
als my die viant pyne aen

doet. Soe als myne gebeen
te tobreken so spraken my scā
delike myne viande die my
bedrucken. Als sie to my
seggen op elke daghe. wair
is dyn god. wair om bistu be
droeft siele myn. ende wair
om mede verstuerstu my. H
ope yn gode. want ick noch
hem belien sal. salichgeuer
myns aensichtes ende myn
god. Here ghif hē. ec. ant
Myne siele heuet gedorst tot
gode den leuēdigen borne.
wāner sal ic comen eñ apē
bair verschinen voir den

aensichte godes. vs. En ghijt
niet den beesten die sielen die
dy belien ende die sielen der
armen en vergheet niet yn
eende. Vader onse. &c. Ende en
ynleide ons niet yn becoringe.
Mer verloes ons van quade.
Myn gheest vij lere. amen.
Mal werden ghedunet.
myne dage sullen corten ende
alleen is my dair bouen dat
graf. Ick en heb niet gesundi
get ende myn ogen wonen yn
bitterheit. Wie my here en sette
my by dy ende wes hant du wilt
vechte weder my. Mine dage

syn ouerleden. mȳ gepense
syn verstroyet quellende mȳ
herte. Sie kierden den dach yn
die nacht: ende nae den donker
heiden anderwerue hope ic yn
dat licht. Ist dat ic verbeidende
gedoge die helle ys myn hues
ic spreide mȳ bedde yn die donker
heiden. Ic segede ten vuelen etter
du bist mȳ vader ende mȳ moe
der. ende den wormen segede ick
myn suster. Wair is nu mȳ ver
beidynge ende mȳ doechtsam
heit du bist here mȳ god. Rūs
Verlose sie van der pynē der
hellen die to brakest die metael

sche poerten ende vandest die
helle du gauest hem licht op
dat sie dy sagen die dair waren
yn der pynen der hellen. V℟.
Die daer riepen ende spraken
du bist to gecomen verloser der
werlt. Die te brakest die me
taelsche porten en̄ vandest die
helle. du ghauest hem licht
op dat sie dy sagen die dair wa
ren yn der pynen der hellen. Die

Myn ghebeente viij lexe
als dat vleisch vertert
was heuet aen myne̅ velle en̄
myn lippen syn alleene geble
uen om trent mynen tanden

Ontfarmet v mynre ōtfarmet
v mynre sunderlinge ghi myn
vrende wāt die hant des heren
heuet my geruert. Wair om v(er)
uolge gy mi als god ende wort
versadet van mynen vleische.
Wie sal my geuen dat gescre
uen werden mȳ redene. Wie sal
my geuen dat sie werden wtge
grauen yn een boeck mit eenē
yseren griffel of mit eenen lo
deuē plumbete of dat sie wer
den gehouwen mit eenen bei
tel yn eenen keselinc. Ic weet
dat mȳ verloser leuet eñ dat
ic yn den yongesten daghe we

der opstaen sal van der eerden
ende ic sal anderwerue omge
daen werden mit eenen velle.
ende sal yn mynē vleische go
de sien den ic seluen sien sal eñ
myne oghen bescouwē sullē
eñ en gheen ander. Dit is my
hape die my behalden geset is
yn mynen schoet. Rūs Myn
verloser leuet ende yn den les
ten sal ic weder opstaen. ende
myn gebeente sullen weder
verniet werden ende yn mynē
vleische sal ic sien mynē god.
ṽs Myne siele loue den herē
ic sal den heren louen yn my

nen leuen en̄ sal hem louesā
ge singen alsolange als ic we
sen sal. Ende yn mynē vleische
sal ic sien mynē god. Die ix lexe
Broeders sy wy allene yn
desen leuen hapende in
cristo soe syn wy die iamerlic
sten van allen menschen. Mer
nu is xp̄s weder opuerstaen
vander doet die yerste vā den
slapenden. want by den men
schen is comen die doet. ende
by den menschen die weder
opuerstandenisse der dodē. En
de als in adam alle menschē
syn gestoruen. also sullen le

uendich werden alle mensche̅
in xp̄o. Elc yn synen geordende̅
graet. ende die yerste vā hem
allen cristus ende voert die
xp̄o to behoren yn synre to
coemst. Dair nae ist eende als
xp̄s opgegeuen heuet dat
rike den heren den vader als
hie geledighet heuet alle prince
licheit. machticheit cracht ende
herlicheit. Mer hie moet to vo
ren regnieren hent hie al syn
viande sette onder syn voete. Te̅
lesten sal werden verdoruen
die viant die doet. Want alle
dynge heuet hie ghewor pen

onder syne voete. Mer want hie
spreket alle dynge so synt hem
sondertwivel alle dynge onder
geworpen wtgenomē den die hē
alle dynge ondergeworpē he
uet. mer als hem alle dynge
ondergeworpē werden so sal
hem oec die sone onderwerpē
de syn op dat god sy alle dȳge
yn allen dyngen. Rn̄s. O wi
ge god yn wes macht staet
die menschelike staet wi bid
den dy dattu die sielen der gelo
uiger doden ontbyndes van
allen sunden. Op dat sie die
doet niet onder en gae. ende

dat sie die vrucht der penitēcien
die hoer wille altoes begherde
niet en verliesen. Vs. Du die
yn dat cruce gesat wordes. ont
fenges den mordenaer die late
berounisse hadde wy bidden di
guedertyrliken afwassche hoer
sunden. Op dat sie die doet niet
onder en gae. ende dat sie die
vrucht der penitēcien die hoer
wille altoes begerde niet en
verliesen. Here ghif hem die
ewighe ruste ende dat ewighe
licht moet hem lichten. Op
dat sie die doet niet onder en
gae ende dat sie die vrucht der

penitencien die hoer wille al
toes begherde niet en verliese̅.
aña Die oetmoedige ghebee̅
te sullen seer verurouwen. Die
God ont laudes. ps
farme dy myns. nae
dynre groeter barm
herticheit. Ende nae me̅nich
voldicheit dynre ontfarmenis
sen delighe myne boesheit.
Wassche my vortmer van
mynre boesheit. ende reinige
my van myne̅ sunden. Wat
ic myne boesheit bekenne. en̄
myn sunde is altoes tege̅ my.
Dy allene heb ic gesundicht

ende quaet heb ic voer dy ghe
daen op dattu gerechtuerdicht
werdes yn dynē worden ende
op dattu verwīnes alstu wer
des gerechtiget. Siet aen
want ic yn boesheiden ontfā
gen byn ende yn sunden ont
fenc my myn moder. Siet
wantu die waerheit gemynt
heues. du heues my die onkū
dige ende verholene dynghe
dynre wisheit geapenbaert.
Du salt my besprengē here
mit ysopen en̄ ic sal werden
ghereinicht. Du salt my was
schen ende ic sal wit werden

bouen snee. Du salt geuē
mynen horen blijtscap ende
vroude ende die oetmodighe
ghebeente sullen seer vervrou
wen. Afkier dyn aensich
te van mynen sundē ende deli
ge al myne boesheit. God
scheppe yn my een reyne herte
ende den rechten gheest vernie
yn mynen bynensten. Ende
niet en werp my van dynen
aensichte ende dynē heligen
gheest en nym niet van my.
Ghif my weder die vroude
dyns heilgeuers ende mit dē
vorsteliken gheeste gestadige

my. Ic sal dyne wegeden
bosen leren· ende die dy niet
en oefenen sullen tot dy be
kieren. Verlose my vā den
blode god god myns heils
ende myn tonge sal verhogē
dyne gerechticheit. Here
luet op myn lippen ende my
mont sal vortkundigē dyn
lof. Want haddestu ghe
wilt ic hadde sie dy ōmer ge
geuen· dy en sal niet lusten
yn den offer dat men al ver
brent. Een bedrouet
gheest is een offerhant go
de een rouwich ende een ver

nedert herte en saltu god niet
versmaden. Here doe guet
liken yn dynen gueden willen
mit syon op dat die muerē vā
iherusalē getimmert werdē. D
an saltu ontfaen die offerhādē
der gerechticheit eñ offergauē
ende die men te male verbrent
so sullen sie ynsetten op dynen
altaer caluere. Here ghif
hem. ic. Ant Die oetmoedi
ge ghebeente sullen seer ver
vrouwen. Ant Here verhoer
mȳ bede to dy sal comē all vleis.
God dy betemt psalm9
lovesanc yn syon ende

dy wort die loefnisse betaelt
yn iherusalē. Verhoere
here myn bede. tot di sal comē
alle vleisch. Der boser wor
de syn vermogender geworden
bouen ons. ende onser afkieri
ge van dy saltu genadich we
sen. Selich is die den du wt
uerkoren heues. eñ aengena
mē heues. hie sal ynwonen
yn dynen widen voerhoue.
Wy sullen werden veruult
yn gueden dyns huses. dyn
tempel is helich wonderlic
yn gewegener gerechticheit.
Verhore os god ōse salichgu

hope all d' einden des ertrijcs
ende veer yn die see. Du be
reides die berge yn dynre
cracht om gegordt mit macht
die beweges den gront der see
ende dat geluut der geluen.
Dat heidene volc sal wer
den bewegen. ende die bewonē
dynen leesten eende die sullē
hem ōtfruchten van dynen
teiken. des wtganges der met
tene ende der vesperē saltu
verwallustigē. Du visen
tierdest die eerde eñ maectes
sie yndronken. du vermenich
voldigedes sie rike to makē

Die vloet godes is vervult
mit watere. du heves bereit
der spise want also is der be
reidinge. Hoer riviere ma
kestu bynnen dronken. du ver
menichvoldigeste hoer ghe
buerte. yn sinen druppen sal
verbliden die dair groiet. Du
salt gebenedien der cronen des
iaers dynre liefliicheit. ende dy
ne velde sullen werden vervult
mit volre vruchte. Die scho
nen van der woestinen sullen ver
werden. ende die hovele sullen
werden gegordet mit hoger
vrouden. Die wedere der

schape syn gevedet ende die
dalen sullen ouervloien vā
veite. sie sullen roepen. ende
louesange spreken. Here
ghif hem. etc. Ant. Here hoere
myne bede totti sal comē alle
vleisch. Ant. Here dyn recht
hant ontfenc my. Psalmus
God mȳ god van datter
yerst beghint te lichte
ne wake ic totti. Myne
sielen dorstet yn dy. hoe mē
nichuoldelike begherde dy
myn vleisch. In den woes
ten lande yn den oenwege
dair gheen water en was

dair verscheen ic dy als inhe
ligen begerten· op dat ic sage
dyne cracht ende dyne glorie.
Want beter is dyne barm
herticheit bouen leuē· myne
lippen sullen dy louen. Al
dus sal ic dy benedien yn
mynē leuen· ende sal yn dynē
naemen verheuē myn hande.
Als mit smere ende mit
vetticheit werde veruult
myn siele ende myn mont
loue dy mit lippen hoger
vrolicheit. Aldus was
ic dyns gedachtich op my
nen bedde. yn dy wil ic vroe

iersten dencken· wantu mijn
hulper heues ghewest. En
de onder die deckenisse dynre
vlogele wil ic hoechliken ver
mouwen nae dy aenhenck
myn siele· dyn rechterhant
ontfenc my. Mer sie soch
ten myne siele tovergeues·
yngaen moeten sie yn dat ne
derste der eerden· ghegeuen
werden sie yn die hande des
swerdes sie sullen werden der
vossen deel. Die coninc
sal sick verbliden yn gode
ende alle die yn hem sweeren
sullen gelouet werden. want

bestopt is die mont der ghee
re die quaet spreken. Ps
God ontfarme sich on
ser ende benedie ons.
syn aensichte yn lichte hie op
ons ende ontfarme onser.
Op dat wy yn eertrike mo
gen kennen dyne wech. ende
onder allen volke dyn heil.
Belien moet dy god dat volc
dy moeten belien alle volck.
Hem verbliden ende hoge
verurouwen hem die gemey
ne lude. wantu richtes dat
volc yn lichheiden. ende die ge
meine lude op der eerde leides

146

tu. Seghen moet dy god dat volc. dy moeten seghen all volke. dat eertrike heuet syn vrucht gegeuen. Ons moet gebenedien god onse here. ons gebenedie god ende hem moeten ontsien alle eenden vā eertrike. Here ghyf hē̄. etc. antiffē Here dyn rechterhant ontfenc my. antif. Here wttrecke oer sielen van der poertē der hellē. Ic sprac ynt middel mynre daghe. ic gae totten poertē der hellen. Ic sochte dat ouer bliuen mynre iare. ic sprac ic en sal niet sien gode den heren

yn den lande der leuender. Ic
en sal voertmer niet aensien dē
menschen ende den woner der
ruesten. Myn gebuerte is
afgenaemē ende to gader ghe
wonden van my als een taber
nakel der herden. Myn le
uen is gesneden gelic als van
den die weuet: als ic noch begō
de so onder sneet hie my. vā den
morgen totten auende saltu mi
einden. Ic haepte hent ten
morgen. als een lewe also to
wreef hie al myne bene. Van
den morgē hent totten auende
saltu my eenden. als een swal

wen ionc· also sal ic roepē ic
sal gedencken als die duue.
Myn ogen syn gedūnet yn
op te sien yn die hoghe. Here ic
lide gewelt antworde voer
my. wat sal ic seggen· of wat
sal hie my antworden als ict
seluen gedaen heb. Ic sal dy
weder dencken al myne iare
yn bitterheit myner siele. He
re ofmen aldus leuet ende is
yn aldusdanē myns gheestes
leuen· du salt my berispen eñ
leuendich maken· siet yn vredē
is myne bitterheit alre bit-
terst. Mer du vertruckedest

mȳ siele op dat sie niet en ver
genge du worpest achter rugge
alle mȳ sunden. Want die
helle en sal dy niet belien noch
die doet en sal dy niet louen.
sie en sullen niet verwachtē
dyne wairheit die nedergaē
yn dat neder water. Die dair
leuet die dair leuet sal dy beli
en als ic hueden. die vader sal
den soen kont doen dyne wair
heit. Here behalt my. ende
onsē psalmen sullen wy singē
allē die daghe onses leuens
yn den huse des herē. Here
ghinc hem. &c. an Here wttrec

ke hoer sielen van der poerten
der hellen. an̄ Alle gheeste lo
uet den heren. Laudate dn̄m.
Louet den heren ghi vā
den hemele. louet den he
ren yn den hogen. Louet
oen alle syn engele louet oen
al syn crachten. Louet oen
sonne ende maen. louet oen
alle sterren ende licht. Lo
uet oen ghi hemele der heme
len. ende die watere die bouē
den hemel syn moeten louē
den naem des heren. Wāt
hie sprac ende sie syn gemaect
hie geboet ende sie worde ge

schapen. Hie sette sie ewelic
yn ewicheit: hie sette dat gebod
dat niet achterbliuē en sal.
Louet den heren ghi vā der
eerden· hemelike wege onder
der eerden en̄ alle afgronde.
Uuer· hagel· snee· wynt der
wagen die werckt dat wort
des heren. Berge ende alle
houele wuchtbar holt· ende
alle cedarbome. Beesten
ende alle vee. serpentē ende vo
gele geuedert. Coninge
van eertrike ende alle volke.
princen ende alle richtere yn
der eerden. Iongen en̄ ma

geden·alden mit den iongē moe
ten louen den namē des heren·
want syn naeme allene ver
hoget is. Syns werdelikē
beliens dat is bouē hemel eñ
eerde ende syns volcs hoerne
heuet hie verhoget. Loue
sanc alle synen heligen·den kī
deren van israhel den volke
dat hem genaect. Psalm9
Synget den heren nyen
sanc· syn lof is yn der he
liger vergaderīge. Israhel
verblide hem yn den die oen ge
maect heuet. ende die dochteren
van syon hoghe vrouwē sich

vn horen coninc. Die moetē
louen synē name vn eendrach
tigen versamendē sange. vn
der bongen ende vn der sauto
rien syngē sie hem. Want
den heren wal behaghet vn
synen volke. ende die sachtmo
digen heft hie verhoget vn
salicheiden. In glorien sullē
sich die heligē hoge verurouwē
ende vn hoeren slaepcameren
sullē sie verbliden. Die hoe
ghe vroude godes sal hem we
sen in hoerē kelen. ende op bei
den siden snidende swerde vn ho
ren handen. Om wrakete

doen ende den die veer geborē sy̅
ende om te bescheldene die ghe
meine lude. O m to bynden
hoer coningē ende voetheldē.
ende hoer edelinge ende yseren
hantbanden. O p dat sie doē
moghen ende hem dat beschre
uen gerichte. dese glorie is alle
synē heligen. L ouet den he
ren ende synē heligen. louet den
heren ende den firmamēt synre
crachten. L ouet oen ende sy
nen crachten louet oen nae
der menichuoldicheit synre
groetheit. L ouet oen ende
den gelude der basunē. louet

oen yn den santoer ende yn der
harpen. Louet oen yn bõ
gen ende yn eendrachtigẽ ver
samendẽ sange. louet oen yn
snaeren ende yn organẽ. Lo
uet oen yn walludendẽ cym
balen. louet oen yn cymbalẽ
der volhertelIker blijtscap. al
le gheeste louet den herẽ. Gl
ori ghif hẽ. etc. Ant. Alle gheest
te louet den heren. Ant. Ont
bynde here hoer sielen vã allẽ
banden der sundẽ. op dat sie we
der op verwect uut dynẽ heli
gen yn der glorien der opuerstã
denisse weder wt ademẽ. Bndcs

Ghebenedijt sy die hē
god van israhel· wāt
hie syn volc geuandet ende v'
loest heuet. Ende hie heuet
ons opgericht den hoern der sa
licheit yn dauid syns kynts ge
slechte. Als hie gesprakē
heuet wt monde synre heliger
p'ofeten· die van begynne der
werlt ghewest hebben. H
eil van onsen viandē ende van
al der gheenre handen die ons
haten. Om te doen barmh'
ticheit mit onsen vaderē ende
te gedencken synre heliger ghe
loefnissen. Den eet den hie

swoer tot abrahā onsen vader
dat hie ons hem seluen geuen
wolde. Op dat wi sonder
anxt verloest van den handē
onser viande hem dienē. In
helicheit ende yn rechtuerdich
eit voer hem al onse daghe.
Ende du kynt du bist een
prophete des ouersten ghehei
ten. want du salt voergaen
voer dat aensichte des heren
to bereiden syne wege. To
gheuen wijsheit des heils sy
nen volke yn vergifnisse hore
sunden. Mitten binnenstē
der barmherticheit ons godes

dair mede heuet ons geuādert
die wt den hoegen op gegaen
is. Inluchte o here den die sit
ten yn duesternissen ende yn
schēme des todes to leiden onse
voete yn den wech des vreden.
Here gheif hē. etc. ant. Ont
bynt here hoer sielen van allē
banden der misdaden. op dat
sie yn der glorien der opuerstā
denisse opuerwect mit dynen
heligen yn der glorien der op
uerstandenisse weder totade
men. vs. Ic hoerde die stēme
van den hemele to my sprekēde.
Salich salige doden die yn gode

steruen. Vader onse. Ende en leide
ons niet yn becoringe. Mer verloes
ons van quaede Amen. Here
ghif hem die ewige ruste. Ende
dat ewige licht moet hem lich
ten. Here tot trecke oer sielen
van der poerten der hellen. Ick
geloue te sien die guede des heren
yn den lande der leuender. Here
verhoer myn gebet. Ende myn roe
pen come to dy. Collect

Sie moeten behalden deel
der saliger opuerstande
nissen ende moeten werdich wer
den to hebn dat ewige leuen. Der
mids dy ihesu xpe salich behol

der der werlt die mit den vader
ende mit den heligen gheest le
ues ende regniers ouer al vn ee
wicheit. Amen. Psalmus
Loue siele myn den herē. ic
sal den heren louen vn
mynen leuē. ic sal syngen my
nen gode also lange als ic sal sȳ.
En wilt niet getrouwen
vn den vorsten. vn sonen der mē
schen. vn welken gheen heil
en is. Syn gheest ghaet
ut ende sal weder comē vn syn
eerde. vn den dage sullen vergaē
al hoer gedachten. Selich is
die des syn hulpe is iacobs god

syn hope is yn den heren synē
gode. die macte den hemel ende
die eerde. dat mere ende alle die
dair ynne syn. Die beholdet
die waerheit yn der ewicheit.
hie doet gerecht den ghenē die
onrechte liden. hie geuet spyse
den hongerigen. Die here
ontbynt die mitten voeten
gebonden syn. die here ynlicht
tet den blynden. Die here
oprichtet die nedergeslagene.
die here mynt die rechtuerdigē.
Die here behuedet die vreem
den ende die ellenden die wesē
ende weduwen sal hie ont-

saen ende die wege der sundere
sal hie verstueren. Die here
sal regnieren yn der ewicheit
dyn god syon yn die gebuerte
ende gebuerte. Here ghif hē.
God die ons va Collect
der ende moder gebodes
to eeren ontfarme dy guedic
der sielen myre alderen eñ ghif
hem verlatenisse van hoeren
sunden ende alle dien die my
beuolen syn ende die my guet
of quaet gedaen hebn eñ den
ic misdaen heb. ende dair ick
schuldich byn voir te bidden
ende laet sie my beschouwen

yn der blijscap der ewiger clair

Collect

Here heit.

dent properlike to be
hoert tontfaen ende te sparen
wes genadich allen sielē ende
sunderlinge dair ics voer be
ghere. vergheef hem hoer sun
den op dat wy vrij ontbondē
van banden des todes werdich
werden ouer te gaen ynt leuē.

Collect

Neige here dyn
oeren tot onsē gebedē
dair dyne dienre dyne barm
herticheit mede bidden dat die
sielen dynre dienre ende dynre
dienreschen die du van desen

eertrike heues heiten gaen wil
les setten yn dat lant des vrede̅
ende des lichtes· ende gunnen
wilst geselscap dyner helige̅.
Vermids onsen lieuen heren
ihm cristu̅ dynen soen die mit
dy leuet ende regniert yn eewich
eit des helighen gheestes een god
yn ewicheit. Ame̅. Here ghif
hem die ewige ruste ende dat
ewige licht moet hem lichte̅.
Alle gelowige sielen moeten
ruesten yn vreden. Amen.

Hyr beghynt die seuē psalm.

HEre yn dynre
verbolgēheit
en strafe my
niet ende yn
dynē toerne
en berispe
my niet. Ontfarme dy mȳ
re here want ic kranc byn.
maec my gesunt want alle
mȳ ghebeente syn mede ghe
stuert. Ende myn siele is
alte seer gestuert. mer du he’
wo lange. Kier dy om he’
ende treck wt mȳ siele. make
my gesunt om dyne barmh’

ticheit. Want hie en is yn den
dode niet die dyne gedenkē sal.
ende wie sal yn der hellen dyne
beken. Ic heb gearbeit yn my
nen suchtē. ic sal myn bedde was
schen op elker nacht mit my
nen tranen. ic sal beghieten
mȳ gespreide bedde. Myn o
ghe is van verbolgenheit
sere gestuert. ic byn veroldet
onder al myne viande. G
aet alle van my die boesheit
werken. want die here heuet
verhoert die stēme mȳs screi
ens. Die here heuet v̄hoert
mȳ bede. hie heuet mȳ ghebet

ontfangen. Alle myne viã
de moeten hem schamẽ eñ vele
seer werden gestuert. sie moetẽ
omgekiert werden eñ schamẽ
hem seer snellike. Glorie si
den vader ende den soen. Alst.
Salich syn die ghene ps
diẽ hoer boecheit syn
vergeuen ende hoer sunden be
dect syn. Salich is die man
dien god gheen sunden to en
geuet. noch gheen bedriegen
en is yn synen gheeste. Wãt
ic geswegen heb so syn al myñ
gebeente veraldet. als ic riep
al den dach. Want dach eñ

nacht is dyn hant op my besweert
ic byn omgekiert yn mynē ia
mer als die doern aengeuest
wort. Ic heb dy myn ontbli
uen ende achterlaeten bekant
gemaect ende mȳ ongerechtich
eit en heb ic niet verborgen.
Ic sprac ic sal weder my seluē
den heren belien myne onge
rechticheit: ende du heues ver
geuen dattu ongeoeffent ende
ongeert bist bleuē yn mynen
sunden. Voer dese sal tot di
een ygelic helige bidden yn der
tijt als men bidden sal. Noch
tant syn yn der groeter ouer

vloet vele watere die en sullē
tot hem niet genaken. Du
bist mȳ toeverlaet yn der be
droefnisse die my al om bele
gen heft: myn hoghe vroude
wtnym my van den die my
beliggen. Ic sal dy gevē ver
standenis ende ic sal dy leren
yn den wech. dair du salt gaē.
ende ic sal myn oghen op dy
vesten. En wil niet werdē
als een peert of als een muel
dair gheen verstandenisse bȳ
nen en is. In eenen helter
ende yn eenē togel bedwucke
hoer wangen die totti niet

en genaken. Vele geiselen
syn den sunderē. mer die yn den
heren hapen den sal syn barm
herticheit al om gaen. Ghi
rechtuerdigen verblijt v yn
den heren. ende seer verurouwet
v. ende alle ghi gerechtē van
herten hoechliken verclaert
v. Glorie. Alst was. ps
Here yn dyner verbolgē
heit en strafe my niet.
ende yn dynen toerne en beris
pe my niet. Want dyne ge
schutte steken yn my. ende du
heues gestadiget dyne hant
op my. Ghene gesuntheit

en is yn mynē vleische van te
genwordicheit dyns toerns.
ghenen vrede en is yn mynen
gheveente van tegēwordicheit
mynre sunden. Want mȳ
boesheiden syn mȳ hovet bo
uen gegaen ende op my beswart
als een swaer borden. Myne
lyctawen syn vervuelt mit
verdauen van tegēwordich
eit mynre onwicheit. Onsa
lich byn ic ghewordē ende ic
byn gecrūmet hent ten eende.
ende al den dach ghinc ic bedro
vet. Want myn leenden syn
vervult mit bespottene ende

gheue gesuntheit en is yn mynē
vleische. Ic byn gedruckt en̄ ge
nedert alte sere. ende ic brūmede
van suchten myns hertē. Here
al myn begerte is voer dy. ende
myn suchtē en is voir dy niet
verborgen. Myn herte is yn
my seer gestuert. myne cracht
heuet my begeuē. ende dat licht
mynre ogen en is niet mit my.
Myne vriende ende mȳ naes
ten. sie genaecten tegē my ende
stonden. Ende die my by wa
ren die stonden veer van my.
ende die mȳ siele sochten die
deden my macht. Ende die

my quade dynge wtsochtē die
spraken ydelheit: ende dachtē al
den dach valscheit. Mer ic als
een doue en hoerde niet: ende als
een stūme die synen mont
niet op en luket. Ende ick
byn geworden als een mēsche
die niet en hoert: ende als een
die gheen weder spreken en he
uet yn synen monde. Wāt
yn dy here heb ic gehapet: en
du salt my verhoeren. here
mȳ god. Want ic sprack
op gheene tijt en moetē mȳ
viande op my bouē verurou
wen. als mȳ voete worden

beweget so spraken sie op mi
groete dyngẽ. Want ic yn
die slage der pynen bereit
byn. ende mȳ wee is all wege
yn mynẽ aensichte. Want
ic sal vorkundigẽ myne boes
heit. ende om myne sunden
dencken. Myne viande leuẽ
ende syn gestadicht op my. eñ
syn vermenichuoldicht die
my boeslic gehatet hebben.
Die my quade voer guede
wedergeuen. die hebn my af
getreckt. want ic die guetheit
naeuolgede. En beghif my
niet here mȳ god ende en vā

gae niet van my. Denke yn
myn hulpe here god myns heils.
Glorie si. Alst was. Miserere
God ontfarme dy mynre
nae dynre groeter barm
hertichheit. Ende nae menich
voldicheit dynre otfarmenisse
delige myne boesheit. Wassche
my voirmeer van mynre boesheit
ende reinige my van mynen sun
den. Want ic myne boesheit
bekenne. ende myn sunde is al
toes tegen my. Dy alleene
heb ic gesundicht. ende quaet
heb ic voer dy gedaen. op dattu
gerechtuerdicht werdes yn dy

nen woerden ende op dattu ver
wÿnes alstu werdes gerechticht.
Siet aen want ic yn boeshe
den ontfangen byn. ende yn sū
den ontfenc my mȳ moder. Sie
wantu die wairheit gemynt
heues. du heues my die onkun
dige ende verholene dynge dyn
re wysheit gheapenbaert.
Du salt my besprengen
here mit ysopen ende ic sal
werden gereinicht. du salt my
wasschen ende ic sal wyt wer
den bouen snee. Du salt
geuen mynē hoerē blijtscap
ende vroude ende die oetmoe

dige ghebeente sullen seer ver
vrouwen. Afkier dyn aen
sichte van mynē sunden. ende
delige al myne boesheit. God
scheppe yn my een reyn herte.
ende den rechten gheest vernie
yn mynē bynnensten. Ende
niet en werp my van dynen
aensichte. ende dynē heligen
gheest en nym niet van my.
Ghif my weder die vroude
dyns heilgeuers. ende mitten
vorsteliken gheeste gestadige
my. Ic sal dyn wege den boe
sen leeren. ende die dy niet en
oefenen sullen totti bekieren.

Verloese my van den bloede
god god myns heils. ende mȳ
tonge sal verhogen dyne ge
rechticheit. Here luec op mȳ
lippen ende mȳ mont sal vort
kundigen dyn lof. Want
haddestu gewilt offerhande
ic hadde sie dy ōmer gegeuen
dy en sal niet lusten yn den of
fer dat men al verbrent. Een
bedroeft gheest is een offerhā
de gode. een rouwich ende een v̄
nedert herte en saltu god niet
versmaen. Heer doe guetlic
yn dynē gueden willen mit
syon. op dat die mueren van

iherusalem getimmert werdē.
Dan saltu ontfaen die of
ferhande der gerechticheit eñ
offergauen ende die men te
male verbrent: so sullen sie yn
setten op dynē altaer caluere.
Glorie. Alst was. ps
Here verhoer mȳ gebed.
ende myn roepē come to
dy. En afkier niet dyn aen
sichte van my. yn wat daghe
dat ic bedruct byn so neige dȳ
oeren tot my. In wat dage
dat ic dy yn roepe. so verhoer
my snellike. Want mȳ da
ge syn vergaen als een roeck

ende myn gebeente syn verdor
ret als een dync dat yn der
pānen verbrant is. Ic byn
geslagen als hoy. ende myn
herte is verdorret. want ick
vergeten heb myn broet te
etene. Van der stēmen mys
suchtens aenhenc myn ghe
beente mynen vleische. Ic
byn gelick geworden den pel
licaen yn der eenicheit. ende
gelick den nachtrauē yn eenē
vervallenē huse. Ic wacte
ende byn geworden als een
mussche. allene eenich onder
den dake. Al den dach hebn

my myne viande lasterlikē
gestraft. ende die my louedē
die swoeren weder my. Want
ic at assche als broet. en̄ heb
mynē drank mit schreien ge
menget. Als van tegēwor
dicheit des toerns dynre ouwer
dicheit to my. want verheffen
de slogestu my wair aen. Want
myn daghe syn vergaen als
een scheem. ende byn verdoret
als hoy. Mer du here du bli
ues yn ewicheit. ende dair men
dynre by gedenct bliuet yn ge
buerten ende gebuertē. Al
opuerstaende saltu dy ouer syō

ontbarmen· want die tijt tontfar
men oers is gecomē want die tijt
is gecomē. Ende dynē knech
ten behageden wal syons steine
ende sullen hem ouer syons eer
de ontfarmen. Ende here dat
heidene volc sal ontfruchtē dy
nen namē ende alle coninghe
van eertrike dyne hoge claer
eere. Want die here heuet
getimert syon ende sal werden
gesien yn synre hogher claere ee
ren. Hie heft aengesien ynt
gebet der oetmoediger ende en
heft niet versmaet hoer biddē.
Men schriue dese dynge yn die

andere gebuerte. dat volc dat
noch sal geschapen werdē sal
den heren louen. Want die
here van synen heligen hogen
gesien heft. die here van den he
mele heuet aengesien yn die eer
de. Op dat hie hoerde dat such
ten der gheenre die mit voetbā
den gebonden syn. ende ontbō
de die kyndere der gheenre die
gedodet syn. Op dat sie vort
kundigen des herē naeme yn syō
ende syn lof yn iherusalē. In
den dat die volke to samē comē
yn een. ende die conīge op dat sie
den heren dienen. Hem ant

worde yn den weghe synre cracht. mynre daghe cleinheit kundige my. En roepe my niet weder yn die helfte mynre dage. dyne yaren syn yn die gebuerte der gebuerten. Du here heues ge stadiget dat eertrike yn den be ghīne. ende die hemele syn wer ke dynre hande. Sie sullē ver gaen. mer du blijues. ende alle sul len sie alden als een cleet. Eñ als een ouncleet saltu sie verwā delen ende sie sullen werden ver wandelt. mer du bist een seluē ende dyne iaren en sullen niet outbrecken. Die soene dyre

knechten sullen dair wonen. en̄
al dat van hem comt sal recht
geleit werden yn ewicheit. Glo.
Here van den diepen ps.
heb ic geroepen to dy o
here. verhoer myn̄ stēme. Dyne
oeren moeten to horen yn die stē
me myns biddens. Of tu die
boecheit verholdes here o here
wie sal dat liden mogen. Wāt
by dy is die genaedicheit. en̄ om
dyne ewe verbeide ic dy here. In
synen worden heuet myn̄ siele
verdragen. myn̄ siele hopede yn
den heren. Van der metten
tyt wachte hent ter nacht ha

pede israhel yn den here. Wāt
by den heren is barmhertich
eit. ende by hem is ouervolle
verlosinge. Ende hie sal is
rahel verlosen van al synre
boesheit. Glorie. Aña. P̄s.
Here verhoer myn gebet:
vernym mit dynē orē
myne bede. by den dair ic dy bi
bidde. yn dynre wairheit ver
hore my yn dynre gerechtich
eit. Ende yn dat gerichte
en gae niet mit dynē dienrē.
want voir dynē aensichte en
sal niet gerechtuerdiget werdē
al dat leuet. Want die viāt

heuet vergolget myn siele. ende he
uet myn leuen genedert vn die eer
de. Hie heuet my gesat vn
duysternisse als een dode der werl
de. myn gheest is op my mit anx
te begaen. myn herte is vn my se
re gestuert. Ic gedachte der al
der dage. ic pensede vn al dynen
werken ende sal pensen vn den
daden dynre hande. Ic heb vot
gerect myne arme tot di. myn sie
le is tot di als eerde sonder water.
Here verhoer my snellike.
want myn gheest ontbrect my.
En kier niet af dyn aensich
te van my. so werde ic ghelick

den genen die dair nedergaen yn
een neder water. Make dat
dyn barmherticheit vroe van
my gehoert sy. want ic yn dy
gehapet heb. Make my den
wech bekant dair ic yn wande
ren sal. want ic myn siele totti
heb geheuen. Here wtnym
my van mynē viandē. want
totti byn ic gevlogen. lere my
doen dynen willen. wantu my
god bist. Dyn guede gheest
sal my leiden yn dat gerechte
lant om dynen namē here
du salt my leuendich makē
yn dynre gerechticheit. En

de du salt wtleiden mȳ siele vā
bedruckenisse. ende yn dynre barm
hertichheit saltu versturē myne
viande. Ende alle die mȳ sie
le bedrucken saltu verliesen
want ic dyn dyenre byn. Die
lorie si. Alst was. Letania
Here ontfarme dy. Criste
ontfarme dy. Here ont
farme dy. Criste hoer ons. God
vader van den hemel ōtfarme
dy onser. God soene. verloser
al der werlt ontfarme dy on
ser. God helige gheest ōtfar
me dy onser. Gesūtmeker all
der werlt help ons. Helighe

drieuoldicheit een god ontfar
me dy onser. Helige moder go
des bidt voir ons. Helige ionc
vrouwe alre ioncvrouwē bidt
voir ons. Helige conyncynne
der hemelen bidt voir ons.

Sunte maria b'
Sunte michel b'
Sunte gabriel b'
Sunte raphael b'
Alle helige engelen ende arch
engelen. bidt voir ons.
Alle hemelsche crachten. b'.
Sunte iohan baptista. b'
Alle helige patriarchen eñ
propheten. b'

Sunte peter b'
Sunte pauwel b'
Sunte andrees b'
Sunte iacob b'
Sunte iohan b'
Sunte iacob b'
Sunte philips b'
Sunte bartholomeus b'
Sunte matheus b'
Sunte thomas b'
Sunte symeon b'
Sunte iudas b'
Sunte mathijs b'
Sunte barnabas b'
Sunte lucas b'
Sunte marcus b'

Alle helige apostelen ende e
wangelisten. b'
Alle helige discipulē des herē. b'
Alle helige onschuldige kyn
dere die gedodet syn om xp̄o. b'
Sunte steuen b'
Sunte sixtus b'
Sunte linus b'
Sunte cletus b'
Sunte clemēs b'
Sunte corneliꝰ b'
Sunte cypriaen b'
Sunte vincent b'
Sunte laurens b'
Sunte iohan b'
Sunte pauwel b'

Sunte cosmas b'
Sunte damiaen b'
Sunte dyonijs mit dynē gesel'
Sūte maurijs mit d· geselle b'
Sunte victor mit d·g· b'
Sunte gereon mit d·g· b'
Sunte patrokel b'
Sunte crisogonus b'
Sunte fabiaen b'
Sunte sebastiaen b'
Sunte crispijn b'
Sunte crispiniaen b'
Sunte blasius b'
Sunte prothasius b'
Sunte panthaleoen b'
Sunte adriaen. b'

Sunte quiryn b'
Sunte martellyn b'
Sunte cyriacus b'
Sunte alexander b'
Sunte tiburtius b'
Sunte timotheus b'
Sunte romanus b'
Sunte bonifaes b'
Sunte vitus b'
Sunte lambert b'
Sunte albaen b'
Sunte kiliaen b'
Sunte cristoffer b'
Sunte abdon b'
Sunte sennes b'
Sunte hermes b'

Sunte eustachius b'
Sunte theodorus b'
Sunte valentijn b'
Sunte yorien b'
Sunte yuo b'
Alle helige martelarē b'
Sunte martyn b'
Sunte siluester b'
Sunte gregorius b'
Sunte ambrosius b'
Sunte augustijn b'
Sunte iheronimꝰ b'
Sunte anthoniꝰ b'
Sunte benedictus b'
Sunte bernardus b'
Sunte nicolaus b'

Sunte leo b
Sunte paulinus b
Sunte hylarius b
Sunte eusebius b
Sunte ysidorus b
Sunte remigius b
Sunte germanus b
Sunte vedastus b
Sunte baue b
Sunte maximyn b
Sunte willibrord b
Sunte gillis b
Sunte franciscus b
Sunte dominicus b
Sunte severyn b
Sunte gallus b

172

Sunte maternus b
Sunte hupert b
Sunte kunibert b
Sunte seruaes b
Sunte lebuyn b
Sunte ludger b
Sunte odulf b
Sunte damaes b
Sunte adelbart b
Sunte raboet b
Sunte seuerus b
Sunte felix b
Sunte aelbert b
Sunte lodewich b
Alle helige confessorē b
Alle helige monikē eñ hēmitē b

Sinte agnes b'
Sinte felicitas b'
Sinte perpetua b'
Sinte petronilla b'
Sinte agatha b'
Sinte lucia b'
Sinte cecilia b'
Sinte tecla b'
Sinte dorothea b'
Sinte appollonia b'
Sinte cristina b'
Sinte anastasia b'
Sinte columba b'
Sinte margarita b'
Sinte scolastica b'
Sinte barbara b'

Sunte walburg b'
Sunte gertrued b'
Sunte maria magdalena b'
Sunte martha b'
Sunte maria va̅ egipte̅ b'
Sunte helena b'
Sunte afra b'
Sunte kunera b'
Sunte praxedis b'
Sunte vrsula mit dyne̅ gesel' b'
Sunte katherina b'
Sunte aldegont b'
Sunte clara b'
Sunte elizabeth b'
Alle helige ioncvrouwe̅ en
weduwen die hem o̅tholden

hebn yn reinicheit vā leuene. v

Alle heiligen. v

Wes genadich. Spaer ōs hē

Wes genadich. verloes ōs hē.

Van den quadē viandē. verl'

Van allē lagē des viants. vl'

Van alre scadeliker becorin
gen. vloes. o. h. Van eenen
quaden eende ende van dē geen
tode. verl'. Van den ewigen
tode. verl'. Van der helscher
pynen. verl'. Van dynē toer
ne. verl'. Van allen quadē
van bynnen of van butē. verl'.

Van allen quaden behagē
onses selues of onser gueder

werken. verl. Van duncken
dat wy yet guedes wt ons selues
hebn. verl. Van den dat wy
ons meer guedes to geuen ende
myn quades dan wy hebn. verl.
Van den dat wy ons treckē
ouer onse gelike of gelikē ons
ten hogen. ende dat wy ons eeni
gen menschen gelike trecken
ofte holden yn dogeden. verl.
Van den dat wi anderlude
doghet ende guede werke niet
so en verhogen ende werdigē
noch so en mynen ende breidē
ende louen als wy soldē. verl.
Van alre achterspraken

yemans quaet te breiden ende
yemans guet te verminrē. verl.
Van allen hogen smake of
hogen weten bouen dan onse
mate is. verl. Van nide ende
van hate ende van bitterheiden
op onsen euen menschē. verl.
Van alre hartwillicheit ende
ongelatenheit eigens willens.
verl. Van alre gheestliker
eñ werltliker houerdien. verl.
Van allen toerne ende toer
nicheiden. verl. Van allen
houerdigen subtilen schyne
yn geestlicheit. verl. Van
ydelen ghebeerte of ydelen schy

ne. mit leuene of mit dederen
mit guede of mit worden eñ vã
allen dyngẽ die gheen nutte yn
god yn en brengen. verl'. Van
allen onkuyschen werken ende
onkuyschen geuolen. verloes.
Van allen onkuyschẽ sien
ende onkuschen horen. verloes.
Van alre quader of onkuy
scher of ydelre of onnutter gesel
scap. verl'. Van allen men
schen ende van allen dyngen
die ons hynderen of vantrekẽ
van dynen wege. of vã dy. verl'.
Van alre onreynre gedachtẽ.
verl'. Van alre vleischliker

ende werltliker begertē. verl.
Van alre onreinicheit lijues
ende sielen. verl. Van girich
eit: van droefheit yn tijtliken
dyngē. verl. Van tracheit
laeuheit eñ koltheit onses her
ten. verl. Van eten. vā drijn
ken. sonder noet. te vele te duer
bar. te leckerlike of te lustelike.
verl. Van onbedachtē on
nutten of scadeliken worden.
verl. Van onser groeter duus
ternissen tot gode ende tot allē
hemelschen dyngē. verl. Vā
onser groeter onstedicheit eñ
tracheit onser werke. onses

staetes eñ onses gepenses. verl.
Van onser groeter onweten
heit ende onkundicheit onses
selues ende des weges tot gode
yn bescheidenheit. verl. Van
onser onrechter meiningen. vl.
Van den dat god niet gelouz
noch gheert en wort van ons
als hie solde. verl. Van den
dat wy al onsen staet lyf ende
siele ende guet. werke ende ge
peinse niet et trecken eñ setten
puerlic ende eentelic tot gode
ende tot synre eeren. vl. Van
onser groeter versumenissen
ende ontbliuẽ yn allẽ desen. vl.

Van onsen groeten sundẽ. vl'.
By den dattu marien geboer
scapt ende mensche wordes. verl'.
By den dattu to quames ende ge
boren wordes. verl'. By den he
ligen cruce ende dyure pynẽ. verl'.
By dyure doepe ende dynẽ vas
ten. verl'. By dynen dode ende
dattu begrauen wordes. verl'.
By dyure heliger opuerstā
tenisse eñ verclaerder eerliker
hemelvart. verl'. By den troes
ter den helighen gheest. verloes.
By verdienste al dyure heligẽ.
verl'. In den dage des gerichtes.
verl'. Wy sunderẽ. wy bidden

ger kerken·of yn eeuicheit of
anders ergent gode mynnē·en̄
al die yn xp̄o liden·ende alle he
lige wesen ende berouwende mē
schen en̄ alle helgen biddē voir
ons dat wy moetē vercrigē een
ewich leuen. By onsen herē ihm
xp̄m dynē soen die mit dy le
uet en̄ regniert yn eeuicheit
des helgen gheestes een god yn
ewicheit der ewicheiden. Amen.

Alle gelouige sielē moeten r
ruesten yn vrede Amen

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

vij

Agreef

vyt borch hert

ro[illegible] ~~[illegible]~~ r 1

[illegible]

478

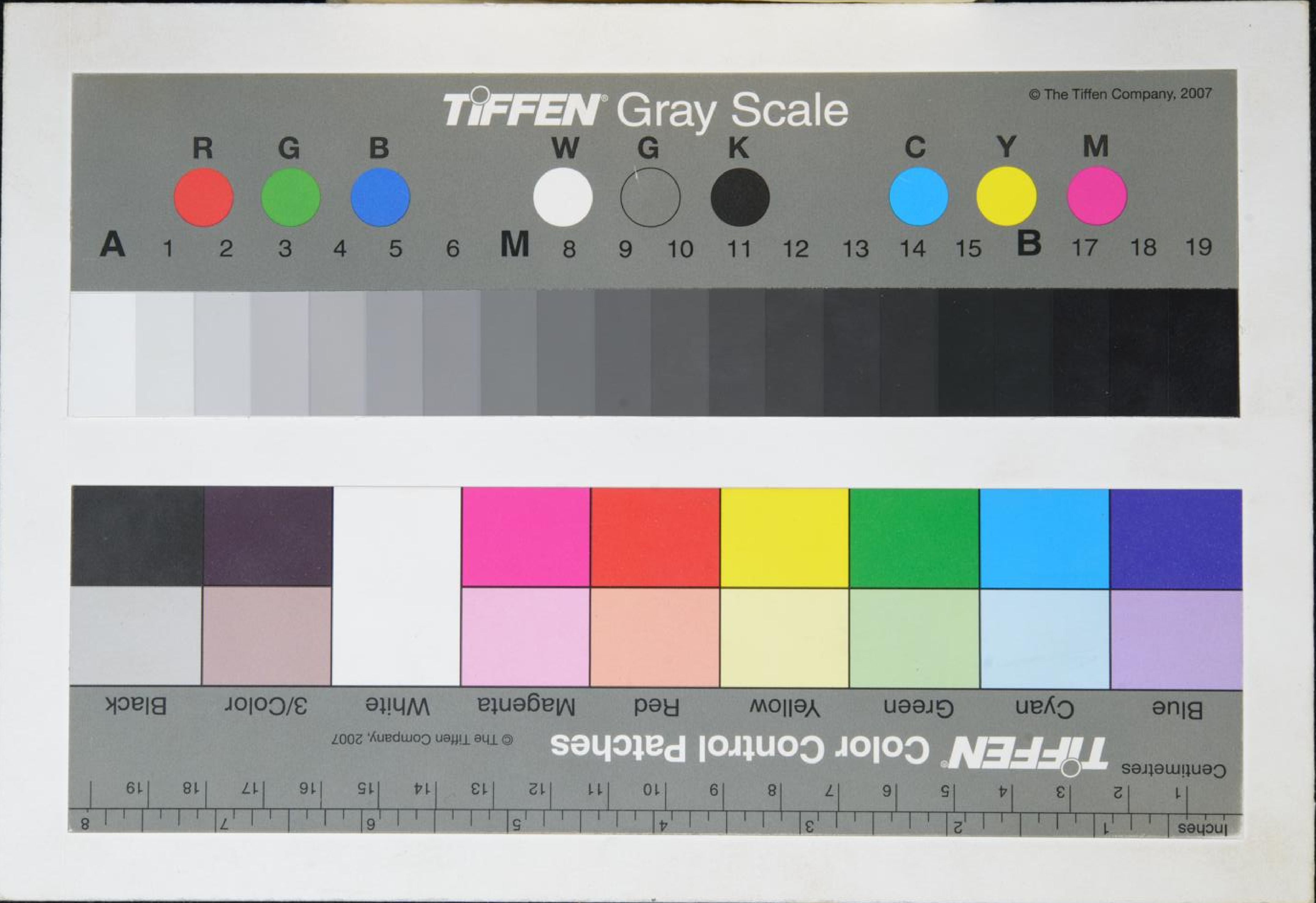
TIFFEN Gray Scale
© The Tiffen Company, 2007
R G B W G K C Y M
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19
TIFFEN Color Control Patches
© The Tiffen Company, 2007
Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black
Centimetres
Inches